Cena numeru 15 groszy.

płata pocztowa uiszczona ryczałtem | ILUSTROWANA | Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ok IX | ŁÓDŹ. CZWARTEK, 17 WRZEŚNIA 1931 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 254

BUNT FLOTY ANGIELSKIEJ.

ałoga okrętów wojennych, pozostających na pełnem morzu, odmówiła posłuszeństwa.—Marynarze żądają cofnięcia obniżki płac.

aniepokojenie w Londynie rozwojem dalszych wypadków.

Londyn, 16 września.

Wiadomość o odwołaniu manewrów y atlantyckiej wskutek wrzenia ród marynarzy uzupełnić należy na-pującemi szczegółami.

Już w ubiegłą sobotę i niedzielę ród marynarzy okrętów wojennych y się zauważyć przejawy niezado-lenia z powodu obniżki żołdu. W Li-gordon urządzili marynarze wiece testacyjne. Dowódca eskadry polecił słać na ląd wzmocnione patrole, aby obiec wykroczeniom około 700 mary zy, którzy otrzymawszy urlop, ze- na ląd i tam pod wpływem alkoholu

RAŻALI GŁOŚNO SWE NIEZADOWOLENIE.

W ubiegły poniedziałek odbyły się e

ROMADZENIA PROTESTACYJNE RYNARZYY I PALACZY OKRĘTÓW WOJENNYCH.

yjęto rezolucję z protestem przeciw- obniżeniu żołdu, którą wręczono ofi-om z prośbą przekazania jej admi-cji.

Zastępca dowódcy eskadry atlantyckiej udał się osobiście samolotem do Londynu, aby złożyć sprawozdanie admiralicji o niepokojach we flocie.

Tymczasem dowódca eskadry wstrzymał przepustki na ląd. Okręt liniowy „Repulse", który wypłynął na morze na ćwiczenia, po kilku godzinach zmuszony był wrócić do portu. Okazało się bowiem, iż po pobudce wieczornej pewna CZĘŚĆ ZAŁOGI OKRĘTU NIE CHCIAŁA UDAĆ SIĘ DO SYPIALNI.

Również w miejscowości Rosyth zaszedł wypadek złamania dyscypliny. 375 marynarzy pancernika „Iron Duke" wręczyło kapitanowi okrętu

REZOLUCJĘ Z PROTESTEM PRZE-PRZECIWKO OBNIŻCE ŻOŁDU.

Kapitan wygłosił przemówienie do marynarzy, w którem oświadczył, że obniżka żołdu została wprowadzona przez admiralicję nie na własną rękę, lecz na skutek uchwały rządu ze względów ogólno - oszczędnościowych.

Pierwszy lord admiralicji, sir Austen Chamberlain, złoży dziś w izbie gmin wyjaśnienie w sprawie niepokojów we flocie angielskiej.

***

Londyn, 16 września.

(Telegram własny).

W parlamencie toczyła się dyskusja nad wypadkami w flocie. Pierwszy lord admiralicji oświadczył, iż wszystkie okręty, na których wybuchły zaburzenia powracają do portów. Obecnie prowadzone jest energiczne śledztwo. Kierownictwo marynarki otrzymało polecenie przedłożenia natychmiast wniosków w sprawie podwyższenia płac marynarzy.

Poseł Kenworthy zapytał dlaczego nie zbadano przedtem nastrojów wśród marynarzy zanim przystąpiono do obniżenia płac.

Inny poseł zwrócił uwagę, iż obniżka płacy niektórych kategorji marynarzy wynosi 25 proc., podczas gdy gaże ministrów i wyższych urzędników były obniżone o 10 procent.

Chamberlain był niezwykle zdenerwowany i odmówił udzielenia dalszych wyjaśnień.

Co się dzieje na okrętach?

Sensacyjne szczegóły buntu.

Londyn, 16 września.

(Telegram własny)

W ciągu popołudnia nadeszły nowe wiadomości o buncie floty. Na okręcie liniowym „Rodney" marynarze odmówili spuszczenia łodzi. Okręt musiał pozostać na pełnym morzu.

Na krążowniku „Jork"

ODBYŁO SIĘ W NOCY TAJNE ZEBRANIE,

na którem postanowiono przyłączyć się do strejku. Bunt objął okręty wojenne „Hood", „Malaya", „Warpite" oraz krążowniki „Norfolk" i „Exeter".

Pisma angielskie donoszą o zajściach we flocie, używają terminu „strejk", nie chcąc wywołać paniki w Anglji.

W miejscowości Invergodom marynarze przebywający na lądzie ŚPIEWALI KOMUNISTYCZNE PIEŚNI.

Reforma podatkowa w Polsce.

odatek obrotowy i majątkowy ma być znacznie obniżony.—Pozatem stosowane będą ulgi indywidualne w podatku obrotowym.

Podwyżka podatku dochodowego i opłat stemplowych.

Wraszawa, 16 września.

Prace nad reorganizacją systemu po-atkowego prowadzone przez dłuższy as w ministerstwie Skarbu, oraz w Ko-isji podatkowej klubu BB., dobiegają ońca.

Według ostatnich wiadomości, w ierwszym rzędzie

LEGNIE NOWELIZACJI USTAWA O PODATKU OBROTOWYM.

Podatek ten zarówno wśród czynni-ków rządowych, jak i w kołach gospo-arczych poselskich uznany jest za szkodliwy. Całkowicte zniesienie podat-ku obrotowego jest jednakże w chwili obecnej niemożliwe.

Ulgi i zwolnienia całkowite od tego podatku obejmą te gałęzie przemysłu i te branże handlu, które najwięcej ucier-piały wskutek kryzysu gospodarczego.

Nowy projekt o reformie podatku obrotowego przewiduje również

ULGI INDYWIDUALNE OD PODATKU OBROTOWEGO,

uzależnione od stanu przedsiębiorstwa.

Aby wyrównać zniżkę dochodów państwowych, jaka zostanie spowodowa-na przez znaczne skurczenie wpływów z podatku obrotowego, zostanie wpro-wadzona dość

ZNACZNA PODWYŻKA PODATKU DOCHODOWEGO.

Reforma ma iść także w kierunku zrównania ciężarów i ustalenia jednakowej cyfry podatku dla kilku mniejszych i jednej większej pensji, pobieranych przez jedną osobę, jeśli suma tych kilku mniej szych pensyj jest równa sumie jednej pensji większej.

Przewidziana jest dalej REORGANIZACJA PODATKU MAJĄTKOWEyO, KTÓRY BĘDZIE ZNIŻONY.

Natomiast PODWYŻSZONE ZOSTANĄ OPŁATY STEMPLOWE przy równoczesnem ich uporządkowaniu.

Niezależnie od tego w opracowaniu jest jeszcze kilka dalszych projektów podatkowych oraz opracowywane są szczegóły pobierania podatków w naturze.

Ogólnie rzecz biorąc projekty podatkowe idą w kierunku podwyższenia podatku dochodowego, a obniżenia podatków obrotowego i majątkowego.

509 kilo ekrazytu zrabowano w Niemczech

Ilość ta wystarcza, by wysadzić w powietrze całe miasto

Berlin, 16 września.

Ogromne podniecenie w całych Niemczech wywołała wiadomość, że w miejscowości Gesehe w Saksonji dokonano włamania do fabryki cementu „Fortuna" i skradziono około 500 klg. ekrazytu i innych materjałów wybuchowych. Włamywacze dostali się do magazynu, rozbijając silne drzwi żelazne.

Nie ulega wątpliwości, że rabunek ten jest dziełem członków jakiejś komunistycznej organizacji sabotażowej, być może tej samej, która ostatnio dokonała zamachu na pociągi w Bia-Toraby i Juteborgu. Nic więc dziwnego, że wiadomość o skradzeniu tak wielkiej masy ekrazytu, wystarczającej na wysadzenie w powietrze kilku miast wzbudziła w całych Niemczech ogromne zaniepokojenie.

Likwidacja wydziału wojskowego

partji komunistycznej.

Warszawa, 16 września.

W ostatnich dniach władze bezpieczeństwa zlikwidowały akcję prowadzoną przez centralny wydział wojskowy komunistycznej partji Polski, a skierowana przeciwko armji polskiej. W toku dokonanych rewizji wykryto obfity materjał i aresztowano 27 osób, które zostały oddane do dyspozycji prokuratury. Wśród aresztowanych znajdują się wybitni działacze komunistyczni Leon Sikarski, Małecki, Majchrzak i Gordon.

Opodatkowanie piwa i wina.

Warszawa, 16 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

We środę dnia 16 b. m. odbyło się pod przewodnictwem pana premjera Al. Prystora posiedzenie rady ministrów, na którem poza załatwieniem spraw bieżących rada ministrów uchwaliła szereg projektów ustaw. Między innemi projekt ustawy o nowych przepisach postępowania karnego, projekt ustawy o opodatkowaniu piwa, projekt ustawy o opodatkowaniu wina i miodu syconego, oraz trzy projekty ustaw związanych z programem akcji zlagodzenia skutków bezrobocia.

Procedura mniejszościowa nie będzie zmieniona

Niepowodzenie akcji niemieckiej w Genewie. — Przemówienie Curtiusa nie wywarło żadnego wrażenia.

Genewa, 16 września.

Dzisiejsze posiedzenie VI-ej komisji dla spraw politycznych poświęcone było sprawom mniejszościowym. Uwaga skupiona była na zapowiedzianem przemówieniu dr. Curtiusa, który **sprawił słuchaczom rozczarowanie.** Przemówienie jego było zupełnie suche. Mówca ograniczył się do stwierdzenia, że nie chce wchodzić w szczegóły różnorodnych spraw i zagadnień mniejszościowych, pragnie natomiast podkreślić, że traktaty mniejszościowe są prawem publicznem o znaczeniu światowem, a nie sprawą wewnętrzną danego państwa.

Dr. Curtius wykazuje, że w ostatnim roku sprawozdawczym liczba spraw mniejszościowych, które wpłynęły do Ligi narodów znacznie się zwiększyła, wynosi ona około 250 wobec 57-miu w roku 1930. Mimo, iż mówca zapowiedział na początku, że ograniczy się do wskazań ogólnych, zabrnął w zawiłe rozważania proceduralne, wychodząc z założenia, że obecna procedura w sprawach mniejszościowych nie jest zbudowana w sposób zadawalający, gdyż — jego zdaniem — należałoby bardziej podkreślić prawo Ligi narodów do żądania wyjaśnień od wnoszącej skargę mniejszości w przedmiocie będącym powodem skargi.

Potrafiłoby to wzmocnić zaufanie mniejszości narodowych do rozstrzygnięć Ligi narodów w tych sprawach.

Po przemówieniu dr. Curtiusa zabrał głos w imieniu delegacyj greckiej, czechosłowackiej, jugosłowiańskiej, rumuńskiej i polskiej minister spraw zagranicznych Rumunji p. Ghice i oświadczył, że przedstawiciele tych państw **uważają za rzecz zupełnie zbędną zajmowanie czasu komisji ponowną dyskusję nad zagadnieniem mniejszościowem, które dostatecznie już było przedyskutowane na zeszłorocznych posiedzeniach komisji.** Przedstawiciele tych państw wypowiedzieli już wówczas szczegółowo swe poglądy. Podtrzymują je w dalszym ciągu, a zwłaszcza nadal nie godzą się na żadne modyfikacje istniejącej procedury.

Przemawiał następnie krótko przedstawiciel Węgier hr. Apponyi, poczem delegat Kanady stwierdził, że naogół **Liga narodów zrobiła wielki postęp w załatwieniu spraw mniejszościowych.** Ponieważ jednak pewne sprawy wywołały u jednej z mniejszości narodowych Kanady pewne reperkusje, zabiera głos i sądzi, że obecna procedura powinna być uzupełniona utworzeniem stałego komitetu dla spraw mniejszościowych.

Trzeba zauważyć, że delegat Kanady przybył do Genewy w towarzystwie kilku przedstawicieli kolonji ukraińskiej w Kanadzie i że w dniu wczorajszym był wprost oblegany przez dr. Panajkę i jego towarzyszy.

Przeciwko wywodom kanadyjczyka wystąpił przedstawiciel Wielkiej Brytanji **lord Cecil — nie zgadzając się na zmianę zasad procedury, do której możnaby najwyżej wprowadzić pewne ulepszenia.**

***

Ogólne wrażenie dyskusji nad sprawami mniejszości narodowych można określić jako do pewnego stopnia **niewypowiedzenie usiłowań niemieckich, zmierzających do wysunięcia skarg mniejszościowych na szerokie wody dyskusyj międzynarodowych.** Cały przebieg dyskusji, spokojny, a nawet ospały wykazał, że zwłaszcza w obecnej chwili żadne z państw europejskich, poza Niemcami, nie ma interesu w jątrzeniu i wywoływaniu niepokoju międzynarodowego na tem tle. **Delegacja polska, a wraz z nią delegacje innych państw, zainteresowanych problemem mniejszościowym, mogą być z przebiegu dyskusji zupełnie zadowolone, zawdzięczając to umiejętnej taktyce, która znalazła wyraz w deklaracji wygłoszonej przez rumuńskiego ministra spraw zagranicznych p. Ghice,** a uzgodnionej na onegdajszem zebraniu w apartamentach i pod przewodnictwem ministra Zaleskiego.

Przeciwko wizycie Lavala w Berlinie

wypowiada się ostro nacjonalistyczna prasa francuska.

Paryż, 16 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Ofenzywa, jaką pisma nacjonalistyczne rozpoczęły przeciwko podróży premjera Lavala i ministra Brianda do Berlina, wywołuje w obozie przeciwnym gorące protesty. Rzeczą godną uwagi jest, iż zwolennicy tej podróży zjawiają się nietylko wśród pism lewicowych, lecz także i dzienników umiarkowanych które uważają, że z różnych względów podróż ministrów francuskich do Berlina jest wskazana.

Do rzędu tych ostatnich zaliczyć należy „L'Avenir", organ pewnego odłamu stronnictwa narodowego, wchodzącego w skład dawnego bloku narodowego. Główny jego współpracownik, znany przemysłowiec p. Billet, kryjący się pod pseudonimem „Senatus", pisze m. in., co następuje:

„Co dotyczy nas, to nie przypuszczaliśmy nigdy, iż minister Curtius mógłby myśleć i przemawiać inaczej, niż jako niemiec. **Poczucie europeizmu jest chorobą Francji, którą z trudem udaje się eksportować.** Nie wszyscy jednak nasi rodacy byli dotąd tegoż zdania, a współpracownik Brüninga o to się postarał w czasie ostatniej sesji Ligi narodów. Lecz, wykazawszy w oczach wszystkich powyższe prace, należy z całego tego zjawiska wyciągnąć naukę na przyszłość. Niektórzy z naszych kolegów po piórze są zdania, że po przedstawieniu przez Curtiusa pretensyj niemieckich, **premjer Laval i minister Briand nic nie mają do czynienia w Berlinie.** Nawet, jeżeli mowa Curtiusa usunęła napozór w sposób brutalny wszelkie szanse dojścia do porozumienia co do pewnych kwestyj, które można byłoby rozpatrywać w Berlinie, niema żadnej racji występować z tego powodu z gestem złego humoru, przeciwnie, nie zmieniając nic w naszym programie, pozostawiamy p. Curtiusa sam na sam z jego wystąpieniem. Naszą rzeczą jest właśnie z tego skorzystać. **Jeżeli wizyta Lavala i Brianda nie przyniesie żadnych rezultatów, to każdy z nas wiedzieć, będzie, kogo ma o to winieć. Będzie to już pewien rezultat".**

***

Paryż, 16 września.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Dzienniki, które od szeregu lat bronią idei porozumienia europejskiego, a specjalnie zbliżenia między Francją a Niemcami, **występują ostro przeciwko tym, którzy, nazywając tę ideę utopją, sprzeciwiają się podróży do Berlina ministrów francuskich.**

W dzienniku „L'Oevre" znany adwokat Henryk Torres, który od niedawna objął kierownictwo działu politycznego tego pisma, pisze m. in., co następuje: **„Francja nie może nie stawić się na spotkanie, które zostało wyznaczone po części z jej inicjatywy, tembardziej, że spotkanie to ma się odbyć pod hasłem współpracy europejskiej.** Nie znajdzie się chyba żaden szef rządu, któryby zgodził się na uprawianie polityki uchylania się od wszelkiego udziału w tej współpracy, co doprowadziłoby do kompletnego izolowania Francji. W Genewie wystąpił jasno cały tragizm naszej sytuacji.

Nasz kraj, który ma najwięcej do obronienia, staje się jednocześnie krajem, od którego najwięcej żądają. Niech Francja nie ustępuje ani wobec gróźb, ani wobec szantażu. Niech wymaga odpowiednich gwarancyj, niech nie przestaje dbać o swoje bezpieczeństwo, lecz niech nie rozczarowuje Europy, odbierając nadzieję na ostatni sposób uratowania cywilizacji.

Polska poniosła 45 milj. zł. strat

wskutek pogwałcenia przepisów przez gdańską administrację celną.

Gdańsk, 16 września.
(Polska Agencja Telegraficzna).

W dniu dzisiejszym w Komisarjacie Gen. Ligi narodów w Gdańsku złożony został wniosek rządu polskiego o rozstrzygnięcie spraw dotyczących całego szeregu pogwałceń przez administrację celną wolnego miasta przepisów zawartych w umowach i zarządzeniach ogólnych polskich władz celnych wydanych dla całego obszaru Rzplitej, którego częścią jest również obszar wolnego miasta Gdańska. Wobec tego rząd polski domaga się skonfiskowania przez Wysokiego Komisarza dokonanych przez Gdańsk t. zw. „action direct", akcji bezpośredniej. Rząd polski oblicza straty powstałe w związku z niestosowaniem się Gdańskiego Urz. Celnego do ogólnych zarządzeń na 45 miljonów złotych.

Gdańsk, 16 września.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Dzisiejsze dzienniki opublikowały urzędowy komunikat gdańskiej delegacji genewskiej, donoszący, że sprawy Gdańska rozpatrywane będą przez radę Ligi narodów dopiero przed południem 19 b. m. Głównie rozprawy te będą poświęcone raportowi hr. Graviny.

Prezydent Hoover jest przeciwny

przedłużeniu moratorjum o dwa lata.

Londyn, 16 września.

Z Waszyngtonu donoszą, iż prezydent Hoover nie zamierza występować z inicjatywą przedłużenia moratorjum o dalsze dwa lata.

Według opinji sprawozdawców politycznych największych dzienników waszyngtońskich prezydent Hoover jest zdania, że prolongata moratorjum dla Niemiec nie ma praktycznej wartości w obecnym układzie stosunków politycznych w Europie, a zwłaszcza wobec różnic, które istnieją między Francją i Niemcami.

W kołach rządowych oświadczają, że warunkiem nowej propozycji St. Zjednoczonych, przedłużenia moratorjum jest zupełne wyjaśnienie sytuacji w Europie. Należy przypuszczać, iż pomysł przedłużenia moratorjum dla Niemiec wyszedł z grupy bankierów amerykańskich. Federal Reserve Bank nie występował z tą inicjatywą, która, jak się zdaje, popierana jest wyłącznie przez bankierów prywatnych.

*

Waszyngton, 16 września.

Rząd wyraził zgodę, aby Niemcy zawiesiły na 12 miesięcy spłaty 9 miljonów dolarów, należnych obywatelom amerykańskim.

20 urzędników dyplomatycznych

będzie przeniesionych w stan spoczynku

Warszawa, 16 września.

W ministerstwie spraw zagranicznych przeprowadzono cały szereg zmian personalnych. Dowiadujemy się, że w najbliższych dniach ustąpi ze swego stanowiska poseł polski w Helsingforsie, Charwat. Minister Roman Knoll, b. poseł Polski w Berlinie został przeniesiony w stan nieczynny. Jednocześnie przeniesiono w stan nieczynny, lub w stan spoczynku około 20-tu innych wyższych urzędników dyplomatycznych i konsularnych.

Szczątki samolotu na falach Atlantyku

Londyn, 16 września.

Angielski statek rybacki „Lord Trent" natknął się dziś na szczątki jakiegoś samolotu. Okazało się, że był to aparat, na którym wystartowali z Ameryki do Europy lotnicy Parker Cremer i Paquette.

W dniu 9 sierpna opuścili oni Lermick na wyspie Shetland i od tego czasu zaginął po nich wszelki ślad.

Katastrofa lotnicza

na linji Paryż — Bukareszt

Budapeszt, 16 września.

Kursujący na linji Paryż — Bukareszt samolot pasażerski uległ w dniu dzisiejszym katastrofie. W pobliżu Badasica aparat zajął się w powietrzu ogniem i spadł na ziemię, rozbijając się doszczętnie.

Lotnik, i telegrafista oraz czterech pasażerów poniosło śmierć na miejscu.

Policja węgierska

nie ustaje w poszukiwaniu sprawców zamachu na express

Budapeszt, 16 września.

W dniu wczorajszym tajni agenci węgierskiej policji aresztowali trzech studentów niemieckich oraz 8 innych podejrzanych obcokrajowców, co do których istnieje obawa, że brali udział w zamachu na express.

Policja węgierska nie ustaje w swej pracy i dniem i nocą szuka sprawców zamachu.

Wymówienie umowy zbiorowej

na niemieckim G. Śląsku.

Berlin, 16 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Związek pracodawców przemysłu górniczo-hutniczego Górnego Śląska niemieckiego wypowiedział z dniem 31 października r. b. ramowe umowy taryfowe wraz ze wszystkiemi załącznikami w przemyśle węgla kamiennego oraz rudy żelaznej. Związki zawodowe ze swej strony wypowiedziały umowy o nadliczbowej ilości pracy.

Urzędnicy trustu leśnego w Sowietach

na ławie oskarżonych.

Moskwa, 16 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczoraj rozpoczął się w Moskwie proces naczelnego dyrektora oraz kilku wyższych urzędników sowieckiego trustu leśnego „Sewwostles". Oskarżonym zarzuca się działanie na szkodę państwa. Procesowi przewodniczy Saratowskij, znany z procesu partji przemysłowej oraz procesu mieńszewickiego.

Dodatkowe opłaty do biletów kinowych

na rzecz pomocy bezrobotnym.

W związku z rozpoczętą akcją pomocy dla bezrobotnych związek właścicieli kinematografów po konferencji z komisarzem rządu m. st. Warszawy, postanowił z własnej woli obłożyć na cel powyższy podatkiem w wysokości 5 gr. bilety w cenie do 1 zł., oraz 10 gr. droższe ponad 1 zł.

Genewa a kryzys światowy.

Genewa, 10 września 1931 r.

Byłem zawsze fanatycznym zwolennikiem Ligi Narodów. Nie oczekiwałem nawet końca wojny, aby przyłączyć się do wyznawców idei stworzenia takiej organizacji międzynarodowej, którаby mogła zapobiec powtórzeniu się podobnej katastrofy. W maju 1918 roku, w kilka dni po niespodziance wojennej pod „Chemin des Dames“, kiedy dopuszczano jeszcze powszechnie możliwość wielkiej ofenzywy niemieckiej było mi danem — w **całkowitem** porozumieniu z dyrekcją **„Matin'a“** — ogłosić na łamach tego dziennika wywiad z p. Leonem Bourgeois, obok prezydenta Wilsona drugim twórcą Ligi Narodów.

Chcieliśmy ją widzieć bardziej niezależną i mocniejszą, aniżeli jest ona dzisiaj. Leon Bourgeois **chciał wyposażyć ją w armję międzynarodową,** pod jej rozkazami pozostającą. Twierdził, że armja ta nie musi być nawet liczna, gdyż dysponować będzie wielką siłą moralną, jaką nada jej fakt posiadania w swych szeregach obywateli 30 państw. Ja ze swej strony prowadziłem kampanję za przyznaniem Lidze Narodów **suwerennego terytorjum,** z którego — jak papież w Citta del Vaticano — mogłaby w chwilach kryzysu działać wolą własną, bez zapytywania rządów państw o pozwolenie.

Dziś Liga Narodów nie ma wojsk i jest skromnym gościem rządu helweckiego, a w konsekwencji nieziszczonych marzeń trudno wymagać od niej dostatecnej siły do stosowania radykalnego lekarstwa na wielkie zło. Udaje się jej jednak **załatwiać mniejsze konflikty:** załagodzć spór grecko - bułgarski, zadecydować o wyspach Aalandzkich, podzielić terytorjum Górnego Śląska. — Ostatnio nawet umiała Liga Narodów stworzyć dla Niemiec i Austrji możliwość wyrzeczenia się niebezpiecznego przymierza politycznego, bez zbytniego poniżenia godności obu państw.

Oto co może uczynić Liga Narodów, ofiarowując państwom swój aparat, swych specjalistów i swe metody pracy.

Dziś jednak znaleźliśmy się w obliczu trudności tak wielkich i zamętu tak głęboko sięgającego, że uporanie się z tem wszystkiem — **przerasta siły organizacji genewskiej.**

Dziś odpowiedzialne rządy państw muszą sięgnąć do rdzenia sił żywotnych swoich narodów, które wprzód trzeba do tego wychować, stamtąd dobyć mocy i przelać ją do wspólnego kotła Ligi Narodów. Trzeba nam w chwili bieżącej nietylko rozwiązań nieomal genialnych, ale także prawdziwej wiary, zaufania i ducha poświęcenia, ażeby przezwyciężyć siłę straszliwego prądu, unoszącego Europę.

Jeżeli idzie o problemy państwowe, to widać, że **władza polityczna przybiera formy najbardziej skrajne,** że państwa europejskie oscylują od demagogji parlamentarnej do dyktatury, że chwilami parlamentaryzm jest bezsilny, a skądinąd władza jednostki, zapewniając państwu ład wewnętrzny, nie umie również rozwiązać wielkich zagadnień. A właśnie problem władzy politycznej wkracza z głosem decydującym w dziedzinę spraw gospodarczych.

Każda z małych jednostek gospodarczych, tworzących Europę, trawi czas na bronieniu się przed sąsiadem, a właściwie na atakowaniu go przez arbitralne, często niespodziewane, podnoszenie opłat wwozowych na jego wyroby.

Nieszczęsne skutki interwencji politycznej w dziedzinie wymiany towarowej...

Do tych przyczyn zamieszania przyłączają się jeszcze **nienawiści rasowe, kulturalne i religijne.** Nieszczęśliwi europejczycy nie tylko **nie umieją jeszcze** handlować ze sobą w spokoju, ale **nie wynaleźli jeszcze formuł, któreby uspokoiły przeciwieństwa narodowościowe,** mimo, że traktaty pokojowe 1919 roku uwolniły 3/4 mniejszości narodowych z pod ucisku zaborów obcych.

Proszę sobie wyobrazić na niewielkim przecież kontynencie **30 konstytucyj ,30 granic celnych, ponad 30 różnych języków, 30 walut, 30 prawodawstw** — a wszystko to zniеprawione przez nienawiści i ambicje, wstrząsane przez cierpienia olbrzymie i głębokie klas wydziedziczonych, do których niezawsze należą pracownicy rąk — **częściej pracownicy umysłowi.**

Co miesiąc przechodzą setki tysięcy pracowników do obozu pozbawionych pracy i to nie czasowo, ale często pozbawionych wogóle możliwości produkcyjnej i regularnej pracy. **To setki tysięcy istnień ludzkich nawet bez propagandy moskiewskiej, stają się bolszewikami,** o ile pod pojęciem bolszewika rozumie się jednostkę, pozbawioną w obecnym ustroju społecznym możliwości osiągnięcia sukcesu i nadziei rozwoju swych zdolności bez przewrotu socjalnego.

Oczywiście, że kraj taki jak Polska, w której rolnictwo przeważa nad skromnie rozwiniętym przemysłem i której ludność potrafi ograniczyć swe potrzeby — nie cierpi pod brzemieniem kryzysu tak dotkliwie, jak inni. Polska posiada, jak Francja, dodatnią równowagę i pracowitą ludność. Ale nawet u was utrudniony zbyt produkcji rolnej powoduje nędzę, **a któż może wierzyć w to, że na stosunkach waszych nie odbiłaby się katastrofa społeczna i gospodarcza, któraby zniszczyła Niemcy. Łódź i Śląsk** są mocno związane z rynkami międzynarodowemi. A więc, **jeżeli źle jest w Europie — nikt u was nie może pozostać obojętny.**

Nie łudźmy się pozorami dobrobytu i szczęśliwości pewnych miast i krajów. Nie wolno oceniać sytuacji naszego kontynentu według obrazu, jaki daje szczególnie oszczędna Francja lub Belgja, może Holandja i państwa skandynawskie.

Pamiętać trzeba o **zamykanych domach handlowych, o bankach będących w przededniu bankructwa, o folwarkach, przepełnionych niesprzedanem zbożem, o bezwzględnej agitacji politycznej, o miljonach zrozpaczonych bezrobotnych — pamiętać trzeba, ażeby zdać sobie z tego sprawę, że Europa znajduje się w złych warunkach dla przeciwstawienia się skutkom światowego kryzysu, odczuwanego w całej Azji i całej Ameryce, narówni z Europą.**

Zmienia się wartość umysłów i pieniędzy. Przemiany gospodarcze stają się koniecznością.

Nie można oczekiwać od 52 delegacyj, przybywających do Genewy ze skromnemi instrukcjami swych przestraszonych rządów, ażeby dały światu lekarstwo na cierpienie tak poważne. Dla tego celu potrzebna jest współpraca sił umysłowych i gospodarczych całego świata. I dlatego w tej chwili — **Genewa jest czemś w rodzaju akademji.** Pomiędzy Waszyngtonem zaś, Paryżem, Londynem i Berlinem rozstrzyga się los cywilizacji.

Powiem nawet: — raczej pomiędzy Waszyngtonem i Paryżem, skoro mimo kryzysu, dającego się tak mocno we znaki Ameryce i poczynającego i nas — Francuzów — gnębić te dwa tylko kraje **zdołały utrzymać swe źródła finansowe i** — co cenniejsze — równowagę umysłów i zdrowy sąd. Czy będą umiały posłużyć się niemi, zanim będzie zapóźno?....

JULES SAUERWEIN

W stolicach Europy ciszej.

Piekielny hałas wielkomiejski został opanowany.— Nie wolno trąbić, gwizdać, krzyczeć.

Zdarzyło się niżej podpisanemu, że wpadł, jak po ogień, do trzech stolic Europy. **Berlin, Paryż, Londyn — w ciągu pięciu dni...** W takim pędzie można wyraźnie i mocno odczuć to tylko, co najbardziej uderza przybysza. Zwłaszcza, jeśli to coś stanowi objaw nowy, z którym stykamy się po raz pierwszy na gruncie znanym już **dawniej.**

Otóż nowina: **we wszystkich trzech stolicach — ciszej.** Piekło wielkomiejskie — stonowane, dyskretniejsze. Jeżeli jeszcze nie ujarzmione całkowicie, w każdym razie **mocno przyciszone.** Nowoczesną hydrę — demona ruchu — chwycono za gardło, żeby nie wrzeszczał tak przeraźliwie. „Hałasomierze“, które zaczęły funkcjonować dwa, trzy lata temu, na coś się przydały. W walce z rykiem aut, trzaskiem tramwajów, skrzypieniem wozów, odniesiono sukces.

W najruchliwszych dzielnicach stolic europejskich — zmiana pod tym względem radykalna. W Berlinie na Alexander Platz nie można było rozmawiać — nietylko na ulicy, ale nawet w mieszkaniu przy otwartych oknach. Tak samo w Paryżu na Wielkich Bulwarach. Tak samo w City londyńskiej. Dziś inaczej. Zmieniła się **„muzyka“ wielkiego miasta. Potworny „bruityzm“,** tak sławiony w poezji urbanistycznej **futurystów, przeobraził się w szum. Miasto szumi. Nie ryczy, nie huczy, nie drze się w niebogłosy, tylko szumi...** Dobra zmiana dla uszu i nerwów...

Zdołano poskromić szoferów. Wolno im trąbić tylko w wyjątkowych wypadkach. Na wielkich placach wogóle trąbki używać zakazono. Na Place de la Concorde, przez który przejeżdża setki aut na minutę — **cichy szum.** Ani jednej trąbki. Można rozmawiać szeptem.

Dzwoniące sygnały policyjne wszędzie zniesiono. Sygnałem, wstrzymującym ruch jest **albo czerwone światło, albo pałeczka policjanta.** Dla orjentacji potrzebny jest wzrok, nie słuch.

Tramwaje, autobusy, wozy, poddano rygorom, działającym pod tym samym znakiem: **ciszy.** W tramwajach i autobusach lepiej umocowono szyby, które już nie drżą, co — zwłaszcza w Paryżu — tak wzmagało hałas miasta. We wszelkiego rodzaju wehikułach **mocniej oliwi się resory, żeby nie skrzypiały.**

Radjowe megafony na ulicach tych stolic należą do przeszłości. A była to prawdziwa orgja. Każda większa firma, każda większa redakcja wystawiała megafon przed oknami. Muzyka mieszała się z przemówieniem, śpiew z „ostatniemi wiadomościami“, odczyt naukowy z reklamą. **To wszystko ustało. Ponadto: głośniki w mieszkaniach mogą działać tylko przy zamkniętych oknach.**

Wszelkiej reklamie zostawiono ciche, ale wielkie pola: **druk, szyld i światło elektryczne.**

W walce z hałasem miasta rodzą się coraz nowe i coraz bardziej śmiałe pomysły. **Oto Londyn zamierza wyłożyć szereg ulic — kauczukiem.** Koszt duży: 200 zł. metr kwadratowy. Pierwszą „skauczukowaną“ ulicą ma być Lombard Street. Banki położone przy tej ulicy zaofiarowały udział w kosztach.

Znakomity historyk i socjolog włoski, Guglielmo Ferrero, w głośnej broszurze „Przemowa do głuchych“ — narzekał na szalone tempo „cywilizacji technicznej“, która „odebrała ludziom spokój“, a w wielkich miastach „spłoszyła sen z naszych powiek“. Przeklinał hałas, który niszczy nasze nerwy. Wrogowie tej cywilizacji wciąż wysuwają ów argument: że życie miasta zamienia się w piekło. Możemy teraz stwierdzić: to **piekło daje się ujarzmić. W stolicach ciszej.**

Ale — ku uwadze rodaków: nie we wszystkich stolicach. Na każdem miejscu Wielkich Bulwarów paryskich przejeżdża do tysiąca aut na minutę. W Warszawie, na Nowym Świecie, naliczymy na minutę aut conajwyżej dwadzieścia! — trzydzieści! „Za to“ na **Nowym Świecie mamy większy hałas, niż na bulwarach paryskich.**

Jakieś nieporozumienie... **J. W.**

Polska publikuje stan swych zbrojeń

domaga się jednak ujawnienia stanu zbrojeń Sowietów.

Warszawa, 16 września.

Ministerstwo spraw zagranicznych poleciło poselstwu polskiemu w Moskwie podać do wiadomości rządowi sowieckiemu, iż wczoraj w Genewie rząd polski przedstawił generalnemu sekretarjatowi Ligi Narodów memorandum o stanie swych zbrojeń.

Jak wiadomo, rząd sowiecki przedłożył w Genewie również wykaz stanu swych zbrojeń, jednakże złożył to w kopercie zapieczętowanej, zastrzegając się przeciwko podawaniu do wiadomości publicznej tekstu swego sprawozdania przed rozpoczciem światowej konferencji rozbrojeniowej w lutym 1932 roku.

Rząd polski domaga się natomiast ujawnienia stanu zbrojeń sowieckich jednocześnie z ujawnieniem stanu zbrojeń inych państw świata, donoszących o tem sekretarjatowi Ligi Narodów.

Rząd sowiecki w chwili obecnej nie udzielił jeszcze swej zgody na otwarcie owej zapieczętowanej koperty.

Memorandum o stanie zbrojeń polskich będzie opublikowane w Warszawie i w Genewie jednocześnie w najbliższy czwartek lub piątek bieżącego tygodnia.

Minister Marinkowicz

przyjeżdża do Warszawy

Warszawa, 16 września.

Odłożona na wiosnę tego roku wizyta jugosłowiańskiego ministra spraw zagranicznych, Marinkowicza, dojdzie obecnie do skutku.

Minister Marinkowicz przybędzie do Warszawy 10-go października i będzie gościem rządu polskiego.

SPORT

Tłoczyński pokonany

w finale gry pojedyńczej panów.

Międzynarodowy turniej tenisowy o mistrzostwo Polski można już uważać za zakończony.

Pozostała do rozegrania jedynie finałowa gra w grze mieszanej, która odbędzie się w dniu dzisiejszym. Wyniki uzyskane w dniu wczorajszym przedstawiają się następująco:

Finał gry pojedyńczej: Berthet — Tłoczyński 4:6, 6:3, 6:4, 9:11, 9:7.

Półfinał gry mieszanej: Rodzeństwo Berthet — Neumanówna, Baworowski 6:1, 6:3.

Finał gry podwójnej panów: Bracia Stolarow — Hebda, Nawratil 6:8, 7:5, 6:4, 4:6, 6:2.

Mistrzostwa tenisowe Ł. K.S-u.

Rozpoczęte ubiegłej soboty mistrzostwa tenisowe ŁKS-u nie mogą się odbywać w myśl programu z powodu stałych niepogód. Mimo to codziennie niemal rozgrywa się po dwa, trzy spotkania.

Nowe zwycięstwo

bokserów Warty.

Bokserzy Warty odnieśli drugie zwycięstwo w Danji, bijąc w miejscowości Aalborg drużynę Skive Atletic Club 10:4. Walki przegrali tylko Wolniakowski i zupełnie nieoczekiwanie Arski. Tomaszewski i Wiśniewski wygrali przez k. o.

Kursy zimowe

w Ośrodku W. F.

W najbliższych dniach przystępuje Komenda Ośrodka W.F. w naszem mieście do uruchomienia kursów zimowych. Tegoroczny program zajęć zimowych przewiduje między innemi kurs szermierczy, bokserski, gier sportowych, pływacki, a w czasie późniejszym narciarski i łyżwiarski. Zapisy na kursy przyjmuje Komenda Ośrodka W.F. w godzinach od 11-ej do 1-ej, ul. Al. Kościuszki (wejście z ul. Zamenhofa), tel. 117-10.

Pierwsze spotkania

o wejście do klasy A.

W przyszłą niedzielę, dnia 27 b. m. rozpoczynają się pierwsze spotkania piłkarskie o wejście do klasy „A" między zespołami WIMA (Łódź), Lechja (Tomaszów) i Prosna (Kalisz).

Wyścig kolarski

o nagrodę Magistratu m. Łodzi.

W nadchodzącą niedzielę rozegrany zostanie na szosie warszawskiej ze startem w Krzywiu doroczny wyścig szosowy o nagrodę przechodnią magistratu m. Łodzi. Do zawodów tych stają wszyscy czołowi kolarze okręgu łódzkiego. W roku ubiegłym nagrodę te zdobył młody zawodnik Ł.T.K. Sochowicz.

Wielka impreza

sportowa na boisku WIMY.

W nadchodzącą niedzielę o godzinie 14-ej po poł. odbędzie się na boisku WIMY wielka impreza sportowa, z której dochód przeznaczony zostaje na budowę kościoła w dzielnicy widzewskiej.

Program tych zawodów obejmuje mecz hazeny, zawody lekkoatletyczne, a mianowicie:—panowie: bieg na 5 klm., sztafeta olimpijska, rzut oszczepem, skok wzwyż; panie: sztafeta 4 X 100, bieg 800 mtr. oraz mecz piłki nożnej między reprezentacją wojskową garnizonu łódzkiego a drużyną WIMY.

Zapisy do zawodów lekkoatletycznych przyjmuje sekretarjat ŁKS-u do dnia 19 września do godz. 20-ej.

Tragiczna śmierć dwuch kobiet

Akuszerkę skazano na rok więzienia.

W maju r. b. do władz policyjnych wpłynęło doniesienie, że dwie pacjentki znanej akuszerki pabjanickiej, Rozalji Piechowej, zmarły wskutek dokonanych przez nią niedozwolonych zabiegów. Jedną z ofiar Piechowej była Antonina Piesikowa, mieszkanka Pabjanic. Piesikowa w mieszkaniu swej matki, Katarzyny Gramoszowej, poddała się niedozwolonej operacji. W kilka dni po operacji stan Piesikowej badzo się pogorszył. Wezwano wówczas do niej ponownie Piechowę, która **wysmarowała chorą jakąś maścią i następnie poleciła** wezwać lekarza. Akuszerka prosiła równocześnie, by lekarzowi nie powiedziano o operacji i by Piesikowa tłumaczyła swój stan upadkiem ze schodów.

Chora zastosowała się do jej życzenia. Lekarz polecił ją przewieźć do szpitala, w którym po upływie kilku dni **wy zionęła ducha.**

W tym samym czasie również zmarła w szpitalu pabjanickiem Helena Wielebińska. Przed śmiercią Wielebińska wezwała do siebie swego męża, któremu oświadczyła że poddała się u Piechowej niedozwolonej operacji za co zapłaciła 30 zł. Gdy o obu tych wypadkach doniesiono władzom policyjnym, wdrożono natychmiast dochodzenie. **Piechowa nie przyznała się do winy.**

Oświadczyła ona, że Wielebińskiej nawet nie znała, a Piesikową przez pewien okres leczyła, lecz nie dokonywała żadnych zabiegów operacyjnych. Na mocy zarządzenia prokuratora przy sądzie okręgowym dokonano ekshumacji zwłok obu młodych kobiet. Sekcja lekarska ustaliła wówczas, że **obie zmarły wskutek zakażenia krwi**, spowodowane go niedozwoloną operacją.

Władze w rezultacie postawiły akuszerkę w stan oskarżenia. Piechowa znalazła się przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Jasinowskiego, w asyście sędziów Mujewa i Kubiaka.

Piechowa na sprawie, podobnie jak i na śledztwie, nie przyznawała się do niczego.

Sąd, po zbadaniu licznych świadków, **wydał wyrok, mocą którego akuszerkę skazano na rok więzienia.** as.

Napad bandycki w Łodzi.

Sprawca skazany na karę więzienną.

W dniu 8 stycznia r.b. około godziny 9-ej rano, gdy p. Jerzy Szulc (Mielczarskiego 8) dopiero wstawał ze snu, do drzwi jego mieszkania **ktoś dyskretnie zapukał.** P. Szulc, nie będąc jeszcze ubrany **nie otworzył.**

W kilka minut później, gdy wyszedł na korytarz, usłyszał przy drzwiach jakieś dziwne szmery. Okazało się, że ktoś próbuje z zewnątrz otworzyć zamek.

P. Szulc szybko otworzył drzwi. Ujrzał wówczas jakiegoś draba, trzymającego w jednej ręce wytrych, a **w drugiej łom żelazny.** Opryszek, na widok właściciela mieszkania, zamierzył się nań łomem i zawołał:

— Bądź cicho, bo cię zakatrupię!

P. Szulc, będąc odważnym i silnym fizycznie mężczyzną, nie poddał się opryszkowi. Uderzywszy go pięścią **w skroń, usiłował mu wyrwać łom.**

Rozpoczęła się zaciekła walka. P. Szulc być może nie wyszedłby z niej zwycięsko, gdyby po kilku minutach nie nadbiegło kilku lokatorów.

Opryszek na ich widok, rzucił się do ucieczki i wydostał się na ulicę. Zarządzono za nim pogoń i szybko go przytrzymano. Rabusia, który nie chciał się podać, przemocą sprowadzono do komisarjatu. **Był to 27-letni Jan Stępniewski karany już swego czasu za kradzież. W kieszeni miał on nóż sprężynowy i narzędzia złodziejskie.**

Wczoraj Stępniewski stanął przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania uproszczonego pod przewodnictwem sędziego Kopaczewskiego. Oskarżał prokurator Karski.

Stępniewski tłumaczył się na sprawie, że nie miał zamiaru dokonać napadu bandyckiego, lecz **planował tylko kradzież.**

Był pewny, że w mieszkaniu niema nikogo, więc chciał otworzyć drzwi **wytrychem.** Do kradzieży zmusiła go ciężka sytuacja materjalna. Miał na utrzymaniu liczną rodzinę i od dłuższego czasu nic nie zarabiał.

Sąd, po przesłuchaniu świadków, Szulca i kilku lokatorów domu przy ul. Mielczarskiego 8, wydał **wyrok mocą którego Stępniewski został skazany na** **rok więzienia.** as.

Ostateczny termin meczu.

Polska—Rumunja.

Ostateczny termin meczu bokserskiego Polska — Rumunja, który rozegrany zostanie we Lwowie, ustalony został przez oba zainteresowane związki na dzień 27 b. m. Mecz rozegrany zostanie w sześciu wagach od muszej do średniej, gdyż rumuni nie rozporządzają dobrą wagą półciężką i ciężką.

Kisieliński na czele strzelców ligowych.

Kisieliński, lewy łącznik Wisły krakowskiej znajduje się obecnie na czele strzelców ligowych z 19 bramkami. Drugie miejsce zajmuje jego najpoważniejszy konkurent Herbstreich z ŁKS-u

„Dawid Golder"

i jego autorka przyczyną wielkiego skandalu literackiego.

Wybitni literaci francuscy założyli protest przeciwko Akademji, decyzja której odrzucona została kandydatura Ireny Niemirowskiej autorki powieści p. tyt. „David Golder".

Motywami decyzji Akademji miało być rzekomo obce poddaństwo autorki powieści.

Incydent ten odbił się głośnym echem w kulturalnych sferach społeczeństwa francuskiego i na łamach prasy rozgorzała zażarta polemika, prowadzona przez wybitnych przedstawicieli piśmiennictwa francuskiego.

„Oliwy do ognia" dolała jeszcze premiera filmu według tej powieści, która stanowiła dla Paryża istną sensację. — Film ten wyświetlany z niebywałym sukcesem kasowym od szeregu tygodni nie schodzi z ekranów stolic Europy.

W Polsce daty premjery tego filmu przypadną podobno jednocześnie w Warszawie i w Łodzi.

Andrzej Marek w Łodzi.

Do Łodzi przyjechał znany autor dramatyczny i reżyser p. Andrzej Marek.

Jak się dowiadujemy, w dniach najbliższych p. Marek przystępuje do prób swej niezwykle oryginalnej sztuki p. t. „Pieśniarze Ghetta", która będzie jedną z najbliższych premjer Teatru Miejskiego w Łodzi. Sztuka ta zostanie wkrótce wystawiona w Teatrze Narodowym w Warszawie.

Rozkład jazdy

tramwajów podmiejskich.

Z dniem 1 października dyrekcja tramwajów podmiejskich wprowadzi nowy, zimowy rozkład jazdy.

Rozkład ten przewiduje pewne zmniejszenie ilości tramwajów, kursujących na wszystkich szlakach podmiejskich. Zniesione zostaną zupełnie specjalne pociągi niedzielne i t. zw. dublowane, które kursowały w letnim okresie.

Pozatem unieruchomiono już całkowicie komunikację tramwajową z Teofilowem, gdyż w obecnym sezonie na tej linji była bardzo nikła frekwencja. Tramwaj, który kursuje na tej linji, dochodzi obecnie tylko do Żabieńca.

Kto przyjechał do Łodzi.

W ciągu dnia wczorajszego przybyli do Łodzi następujący kupcy:

Hotel Savoy: Wagner Teofil — Bydgoszcz, Tuczyński Kazimierz — Poznań, Piekarski Jan — Warszawa.

Hotel Manteufel: Albert Kiwa—Odańk, Kaloman Szyama — Warszawa, Warmiński Antoni — Skurcz (Pomorze), Gewałtowski Leonard — Skurcz, Felitczyk Maks — Skurcz, Zytkind Bernard — Wilno.

Hotel Klukas: Rajzer Feliks — Pińsk-Polesie.

Hotel Polski: Richter Anna — Katowice, Wilczyński Grzegorz — Warszawa, Aleksandrowicz Wisław — Poznań, Kostrzewski Kazimierz — Warszawa, Posadowa — Poznań, Kamiński Władysław — Warszawa, Lubiński — Warszawa.

Hotel Polonja: Inż. Alojzy Polek — Brun—Czechosłowacja, Moszek Akierman — Poznań, Berek Ryżak — Warszawa, Stanisław Dypel — Warszawa, Abram Zylberg — Warszawa, Izrael Engel — Kielce Marja Rozenberg—Kielce, Witold Kadrowski — Gdynia, Teodor Biskupski — Warszawa. (a)

ZE SZKOŁY PRZYGOTOWAWCZEJ ST. PASZKÓWNY.

Szkoła wymieniona, która została otwarta przy szkole plastyki i rytmiki St. Paszkówny, prowadzi już 4 klasy — freblówkę, klasę A B i C Zklasy C dzieci przechodzą do pierwszej klasy gimnazjalnej Czesne we wszystkich klasach zostało obniżone, pomimo że, prócz przedmiotów obowiązkowych, szkoła prowadzi już nawet w freblówce konwersację języka obcego: niemieckiego lub francuskiego i gimnastykę rytmiczną.

Zapisy przyjmuje kancelarja, Gdańska 94, **od godz. 12—14 i od 17—19.**

KRONIKA

Wrzesień 17 CZWARTEK

Dziś Św. Franciszka
Jutro Józefa W.

Wschód słońca	5.12
Zachód słońca	5.50
Wschód księżyca	1.09
Zachód księżyca	8.07
Długość dnia	11.45
Ubyło dnia	4.12

Rejestracja rocznika 1913

Kto ma się stawić dziś i jutro

Dziś, w czwartek, dnia 17 września r. b., do rejestracji w lokalu biura wojskowo-policyjnego (ul. Zawadzka 11), w godzinach od 8 do 15 (3 popołudniu), powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1913 roku, zamieszkali na terenie: IV komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A. B. C. D. E. F. G. i zamieszkali na terenie XI komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A. B. C. D. E. F. G. H, Ch, I, J.

Jutro, w piątek, dnia 18 września r. b., do rejestracji powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1913 roku, zamieszkali na terenie IV komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: H. Ch. I. J. K. L. Ł. i zamieszkali na terenie XI komisarjatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: K. L. Ł. M. N. P. O.

Przeniesieni do rezerwy

nie muszą się meldować osobiście.

Przed kilku dniami przeniesiony został do rezerwy rocznik 1908, odbywający czynną służbę wojskową. Równocześnie przeniesieni zostali do rezerwy podchorążowie odbywający czynną służbę.

W związku z tem komunikują nam z urzędu meldunkowego, iż, w myśl nowych przepisów, rezerwiści ci nie są obowiązani meldować się w biurze wojskowo - policyjnem magistratu. Wystarczy tylko dokładne wypełnienie blankietów meldunkowych. Poszczególne biura meldunkowe same prześlą odnośne wykazy do biura wojskowo-policyjnego i do komisarjatów policji.

Rezerwiści ci nie są również obowiązani do zgłaszania się do P. K. U., chyba, że zostaną specjalnie tam wezwani. O miejscu ich pobytu powiadamiają bowiem P. K. U. zarówno oddziały zwalniające jak i komisarjaty policji, na podstawie blankietów meldunkowych. (i)

Pogotowie samochodowe

uruchomione zostało przez związek szoferów.

Związek szoferów w Łodzi uruchomił z dniem wczorajszym specjalne pogotowie samochodowe. Jest to pierwsza tego rodzaju impreza w Polsce, wzorowana na zagranicy.

Zadaniem pogotowia samochodowego, pomieszczonego w specjalnie na ten cel skonstruowanym samochodzie, jest niesienie pomocy autobusom, samochodom prywatnym i t. p. w razie wypadku. Pogotowie pod kierownictwem specjalnego fachowca, zaopatrzone jest we wszelkiego rodzaju części zamienne do wszelkiego typu samochodów, tudzież smary i benzynę. W razie wypadku, zainteresowani mają możność wezwać pogotowie przez telefon 224-07 przez cały dzień.

Wprowadzenie tej inowacji ma poważne znaczenie, szczególnie dla komunikacji autobusowej, gdzie w wypadku zepsucia pasażerowie narażeni są na długie oczekiwanie, a niejednokrotnie na powrót przy pomocy innych środków komunikacyjnych. (a)

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sz Janikelewicza (Stary Rynek 9), A. Charemzy (Pomorska 12), E. Millera (Piotrkowska 46), M. Epszteina (Piotrkowska 225), Z Gorczyckiego (Przejazd 59), G. Antoniewicza (Pabjanicka 50).

Pozory niesprawiedliwości.

Roszczenia robotnika do pracodawcy ulegają przedawnieniu po 6-ciu miesiącach – Opłaty sądowe częstokroć "zjadają" sumę roszczenia.

Konieczna jest reforma w tej dziedzinie.

Jeden z najwybitniejszych naszych sędziów powiedział kiedyś, że sądy powinny nietylko wymierzać sprawiedliwość, lecz ponadto jeszcze dbać o to, by **unikać pozorów niesprawiedliwości.** Dla człowieka, pokrzywdzonego przez los, zwłaszcza zaś dla człowieka głodnego, każda niezrozumiała dlań formalność procesowa, opóźniająca wydanie mu jego należności, jest nabrzmiałą poprostu pozorami niesprawiedliwości. Do takich pozorów należy niewątpliwie przedewszystkiem **samo przeciąganie się procesu sądowego.** Probą reformy w tej dziedzinie jest uproszczenie procedury w sądach Pracy. Jednak i ta reforma, aczkolwiek bardzo cenna dla robotników i pracowników umysłowych jest nader połowiczna.

Jak wiadomo, roszczenia robotnika przedawniają się w ciągu sześciu miesięcy. Jest rzeczą sporną, czy ten najkrótszy ze znanych naszemu prawu terminów przedawnienia, jest słuszny. W praktyce stwarza on dla pracownika umysłowego, którego roszczenia przedawniają się dopiero po 5 latach, olbrzymi przywilej i przynajmniej poważny pozór **niesprawiedliwości względem pracownika fizycznego.** Sędzia, związany temi przepisami ustaw, nie jest w stanie uniknąć tych pozorów.

Na to jest odpowiedź, przytaczana bardzo często, że przecież może robotnik nie czekać aż mu się roszczenie przedawni, że przecież chyba tylko bardzo naiwny człowiek, może się w ciągu kilku miesięcy nie zorjentować, **że pracodawca świadomie zwleka z zapłatą należności.** Odpowiedź ta pachnie **obłudą i „zielonym stolikiem".** Rzeczywiście rzadko się zdarza, by przedawnieniu uległo roszczenie robotnika z tytułu odszkodowania za zwolnienie z pracy bez uprzedniego dwutygodniowego wypowiedzenia wzgl. roszczenie z tytułu odszkodowania za niewykorzystany urlop za rok bieżący. Atoli praktycy wiedzą, że te pozycje są stosunkowo szczupłe w liście roszczeń robotnika. Najpoważniejszą pozycją są **roszczenia z tytułu pracy w godzinach t. zw. nadliczbowych** i roszczenia z tytułu niestosowania się pracodawcy do stawek przewidzianych umową zbiorową. Dla tych roszczeń termin 6-miesięczny jest stanowczo za krótki.

Nie dość na tem. Termin przedawnienia liczy się wstecz od dnia wytoczenia powództwa przed sąd.

I tutaj argument **„mógł pan wcześniej powództwo wytoczyć"** — brzmi jak bolesna ironja. Wszak tylko powództwa dotyczące roszczeń poniżej zł. 50 — są zwolnione od tzw. wpisu sądowego (a zatem nie od wszystkich opłat!), a trudno wymagać, by bezrobotny — w dodatku zwolniony bez wypłacenia mu należności (boć o nie chce skarżyć) — miał fundusze na niezwłoczne wytoczenie powództwa.

Na to się mówi: **służy mu „prawo ubogich".** Ba, właśnie tu leży sedno zagadnienia. Uzyskanie tego prawa połączone jest — już nie z kosztami, lecz z upływem 2—3 tygodni tak bardzo drogiego czasu. Przecież aby wnieść skargę z żądaniem przyznania tego „prawa", trzeba żądanie udowodnić **zaświadczeniem Wydziału Opieki Społecznej Maigstratu.** Zaświadczenie takie Magistrat wydaje dopiero (i słusznie) po dokonaniu wywiadu przez kontrolera, który bada stosunki materjalne petenta. To wszystko trwa, a tymczasem przedawnienie „zjada" część roszczeń robotnika.

Z drugiej strony nie można wnieść skargi przed uzyskaniem takiego zaświadczenia, gdyż brak opłat powoduje **„pozostawienie sprawy bez biegu",** wezwanie do wniesienia opłat w ciągu dni siedmiu, a w razie niewniesienia ich w tym terminie — zwrot skargi.

Tutaj konieczną jest reforma, przerzucająca wnoszenie opłat na okres późniejszy niż samo wniesienie skargi do sądu. **Dr. M. S.**

Mieszkania na Polesiu.

Wyjaśnienie towarzystwa „Lokator".

Przed kilku dniami zamieściliśmy treść skargi skierowanej do wydziału samorządowego województwa, w sprawie przydziału mieszkań na Polesiu Konstantynowskiem. W skardze tej jeden z lokatorów kolonji mieszkaniowej spółdzielni „Lokator" donosił, iż starał się o mieszkanie na Polesiu Konstantynowskiem, albowiem w dotychczasowej swej siedzibie nie może z różnych względów mieszkać, jednakże, na skutek interwencji towarzystwa „Lokator" spotkał się z odmową.

Pragnąc wyjaśnić tę sprawę, zwróciliśmy się do towarzystwa „Lokator", gdzie nam zakomunikowano, iż zarząd spółdzielni **nie ingerował bynajmniej w sprawie tylko tego swego lokatora.** Stało się to na skutek porozumienia spółdzielni, mieszkaniowych „Lokator" i „Naprzód", które uważały, iż mieszkania na Polesiu powinni otrzymać przedewszystkiem **ludzie nieposiadający właśnych mieszkań.** Wobec tego, iż mieszkania w domach spółdzielni „Lokator" są suchę i zdrowe, podobnie jak i mieszkania w domach spółdzielni „Naprzód", oba towarzystwa zwróciły uwagę komisji przydziału mieszkań na Polesiu, by nie brały pod uwagę podań, składanych przez lokatorów tych domów, o ile są inni petenci, bardziej zainteresowani w otrzymaniu dobrego mieszkania.

„Podania lokatorów domów „Lokatora" i „Naprzodu" spowodowane były nie złemi warunkami mieszkaniowemi, lecz okolicznością, iż miejsce ich zatrudnienia znajduje się w pobliżu Polesia Konstantynowskiego. (k).

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś w czwartek po raz ostatni powodzeniowa komedja Szekspira „Co chcecie" w świetnej inscenizacji dyr. Karola Borowskiego.

Jutro w piątek, premjera przygotowanej przez reżysera J. Waldena 4-aktowej sztuki Langera „Przedmieście". Piętnaście obrazów, przesuwających się z prawdziwie kinową szybkością, trzymają przez cały czas widza w niesłabnącem napięciu potęgą swej dynamiki dramatycznej i sensacyjnością treści, osnutej na tle życia i zbrodni zaułków wielkomiejskich. W głównej roli Jerzy Woskowski, a dalej: Skrzydłowska, Lenk, Mroziński, Winawer, Mikołajewski. Dekoracje K. Mackiewicza.

TEATR KAMERALNY.

Po wczorajszym wielkim premjerowym sukcesie dziś i dni następnych powtórzona będzie kapitalna komedja Tadeusza Rittnera „Wilki w nocy", w której zasłużone laury zbierają: Dunajewska, Grabowska, Kossocka, Chróścicki, Grolicki, Szubert i Ziembiński.

Początek o godzinie 9-ej wieczorem. Bilety w kasie zamawiań Teatrów Miejskich przy ulicy Traugutta Nr. 1 od godziny 11 rano do 7 wiecz.

TEATR POPULARNY.

Dziś o godzinie 8.15 wieczorem i codziennie Teatr Popularny przy ulicy Ogrodowej daje przepiękne arcydzieło Rostanda p. t. „Orlę". Doskonała gra całego zespołu z Bystrzyńskim (Orlę) Dębiczem, Skalskim, Pawłowskim, Bronowską, Biskupską, Świątłonikową i Jurdzińską na czele pozostawia niezatarte wrażenie.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA.

W piątek, dnia 18 września, powtórzenie dramatu w 5-ciu aktach Gabrjeli Zapolskiej p. t. „Tamten".

Wszystkie miejsca na to przedstawienie po 1 zł.

W sobotę, dnia 19-go września, o godzinie 8.15 wieczorem premjera głośnej sztuki p. t. „Dziewczę z ulicy".

KONCERT W FILHARMONJI.

Dziś, w czwartek, o godzinie 8.30 wystąpi w Filharmonji z własnym recitalem młodociany skrzypek - wirtuoz, Misza Poznański. Przy fortepianie dyr. Teodor Ryder. — Pozostałe bilety w kasie Filharmonji.

ŁÓDZKA SZKOŁA DRAMATYCZNA.

Kancelarja Teatru Miejskiego (ul. Cegielniana) przyjmuje zapisy do łódzkiej szkoły dramatycznej, której kierownictwo objął, jak wiadomo, dyr. Karol Borowski, znakomity pedagog, długoletni przewodniczący sekcji pedagogicznej Z. A. S. P. — Wykładane będą przedmioty praktyczne, jak: mimika, dykcja, żywe słowo, gra sceniczna, rytmika, szermierka oraz teoretyczne: historja literatury dramatycznej i historja teatru.

„POŻEGNANIE LATA".

W najbliższą niedzielę w Helenowie b. wojskowi urządzają zabawę ogrodową p. n. „Pożegnanie lata".

Urozmaicony program i beztroski humor organizatorów zabawy dają gwarancję, że mimo żalu za minionem latem, żegnać go będziemy na wesoło.

RADJOPROGRAM

POLSKIE RADJO — ŁÓDŹ.
CZWARTEK, dnia 17-go września.

11.58—12.10: Sygnał czasu z Warszawy hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie oraz odczytanie programu dziennego.
12.10—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, ul. Piotrkowska Nr 160.
13.15—16.00: Przerwa.
16.00—16.35: Płyty gramofonowe z W-wa.
16.35—16.45: Wiadomości wojskowe dla wszystkich. Tr. z Warszawy.
16.45—16.50: Komunikat dla żeglugi i rybaków. Tr. Warszawy.
16.50—17.10: „Wystawa sztychów w kamienicy Baryczków w Warszawie" — wygłosi p. Stanisława Sawicka. Tr. z Warszawy.
17.35—18.00: Odczyt ze Lwowa p. t. „O budowie atomów" — wygłosi inż. Łukasz Dorosz.
18.00—19.00: Koncert solistów. Wykonawcy: Stefanja Millerowa (sopran), Bolesław Ginzburg (wiolončz.) i L. Urstein (akomp.). Tr. z W-wy.
19.00—19.20: Rozmaitości.
19.20—19.30: Płyty gramofonowe.
19.30—19.35: Kalendarzyk filmowy.
19.35—19.45: Płyty gramofonowe.
19.45—20.00: Komunikat Izby Przem.-Handl. w Łodzi, odczytanie programu na dzień następny, repertuar teatrów i kin, oraz komunikat meteorologiczny z Warszawy.
20.00—20.15: Prasowy dziennik radjowy oraz komunikat sportowy z W-wy.
20.15—20.30: Pogadanka muzyczna (słowo wstępne do transmisji z Genewy) — prof. Feliciana Szopskiego. Tr. z Warszawy.
20.30—22.15: Transmisja z Genewy opery „Fideljo" — L. van Beethovena. — W przerwie transmisji komunikaty: meteorologiczny, sportowy i policyjny. Po transmisji muzyka lekka i taneczna z Warszawy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.05. *Helsingfors.* Koncert symfon.
19.30. *Londyn Regional.* „The cousin from nowhere" — operetka Künnekego.
20.00. *Langenberg.* Koncert symfon.
20.00. *Daventry.* Wieczór Deliusa. Tr. z Queen's Hall.
20.00. *Sztutgart.* „Salome" — opera Ryszarda Straussa.
20.30. *Genewa (Sottens).* „Fideljo" — opera Beethovena. Tr. z Grand-Theatre.
20.45. *Medjolan.* „Norma" — opera Belliniego.
21.00. *Rzym.* Koncert symfoniczny.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

6-go dnia ciągnienia V klasy 23-ciej loterji państwowej.

GŁÓWNE WYGRANE.

Zł. 15.000 na Nr. 13515.
Zł. 5.000 na Nr. 199808.
Zł. 3.000 na N-ry: 60600 87070 159476 169415 192489.
Zł. 2.000 na Nr. 183977.
Zł. 1.000 na N-ry: 22458 29903 58533 108220 123715 130362 143359 145576 189971 199893 206573.
Zł. 500 na N-ry: 584 2576 5538 11217 17108 17506 22338 30388 29742 34269 38943 41026 42016 43956 47028 47428 47722 52375 52728 57091 58834 61916 64234 66789 68603 69749 71509 78376 80244 80590 81390 82398 87376 92249 92748 93137 93399 95426 96947 97129 99268 101326 102259 103664 104355 108555 109972 120541 128274 130220 130774 136138 137213 137606 137629 142009 144839 147377 154500 155043 155448 158254 159834 164327 164440 167553 169384 169759 170541 170674 171224 173775 176836 179283 184278 184618 193820 194120 197459 198009 206231.

STAWKI.

97 190 223 360 63 453 63 83 656 829 49 925 39 86 1018 165 311 410 78 95 501 92 665 873 985 2011 178 394 583 840 940 86 3102 471 830 4058 243 463 557 5053 193 15 88 376 507 702 941 7018 426 593 631 892 8085 517 36 622 794 829 965 9104 498 636 728.

10018 92 577 944 11008 67 388 436 565 94 743 839 54 981 12231 341 750 13143 312 777 14214 18 398 784 882 934 937 15060 108 53 69 225 336 596 695 815 932 16331 473 775 848 951 62 17089 108 42 506 738 18087 97 275 527 712 888 19654 899 943 20053 270 434 50.

21086 115 59 346 48 435 521 605 63 98 789 923 22009 270 431 601 51 760 800 54 66 23425 24136 85 220 835 43.

25012 41 100 385 537 96 648 72 732 83 26241 540 754 871 27067 346 463 550 883 981 28013 137 286 337 557 901 50 29092 213 60 62 309 970.

30038 217 84 359 511 80 600 23 30 31169 88344 506 53 645 954 32050 78 33115 290 497 98 34114 606 15 30 857 925 35039 85 215 321 440 65 72 87 36059 318 50 467 572 846 990 37072 166 220 71 320 78 544 38001 188 622 94 967 39001 52 66 239 75 99 319 75 414 601 780 871.

40146 578 812 981 41114 447 42069 206 11 17 32 33 320 539 604 701 52 80 43120 56 407 93 630 790 95 993 44055 217 48 332 65 740 45136 57 81 208 534 807 68 81 46039 231 91 315 822 916 47010 63 232 472 597 900 48028 220 451 96 553 762 49143 67 239 73 306 440 633.

50054 165 716 68 890 98 926 43 51017 508 93 940 52002 89 524 773 53021 221 472 672 708 849 936 54005 394 536 609 69 729 55218 889 56003 186 557 57103 28 93 316 43 99 532 706 874 58124 43 6 373 59284 424 608 29 834 58 81 941 58.

60196 268 381 761 811 61 80 943 61046 150 319 747 807 62064 127 303 439 549 623 733 63060 98 298 313 437 637 741 64119 34 61 289 399 481 667 872 940 65094 250 309 57 737 802 66077 201 89 339 491 544 78 96 908 9 88 68304 85 448 745 51 85 838 940 69056 143 56 61 66 225 93 498 666 733 803 77.

70465 709 71016 200 46 74 346 906 72107 206 81 334 92 588 632 73133 304 438 517 989 74213 623 886.

75119 176 526 604 78 727 855 76604 755 902 52 87 77020 52 274 421 853 938 78556 730 67 77 839 79048 228 399 766 803.

80256 411 44 78 708 79 99 896 910 81102 368 432 98 629 779 891 82020 80 356 72 546 76 699 710 946 83115 40 523 38 84036 169 251 56 393 585 618 776 800 81 963 85113 80 96 403 92 766 957 86 86137 50 327 565 96 600 5 74 87244 567 638 9 3722 72 853 905 88382 858 919 89138 236 321 607 877 924.

90001 111 206 350 492 790 965 91005 199 696 98 920 44 59 311 670 842 70 83 933 73 93143 242 465 563 94041 107 53 435 573 95363 506 96028 193 363 633 745 995 98140 61 466 621 715 45 801 966 99164 69 302 423 653 839.

100031 222 439 754 101070 214 84 406 816 982 102170 336 83 623 971 103020 84 358 438 53 500 632 33 64 104268 381 86 652 846 96 105048 188 220 95 689 749 933 106167 300 42 69 427 539 48 620 869 965 107227 359 456 623 76 81 723 108065 231 87 436 37 384 790 812 96 109178 916.

110184 396 519 84 676 832 66 939 45 111325 621 40 875 112067 373 619 113254 327 437 607 921 26 81 83 114213 407 650 76 087 825 115180 578 736 54 116124 72 362 479 634 736 48 842 117158 61 477 553 118157 261 74 436 39 58 568 763 73 825 951 52 119161 396 400 712 78 956.

120011 106 64 439 47 535 758 890 121000 169 77 511 612 848 122181 226 644 744 123131 59 365 83 474 586 611 124028 159 77 361 499 525 97 609 77.

125058 465 558 653 917 88 126051 89 162 230 99 371 463 8 7677 127291 342 560 61 631 87 795 809 968 128095 137 577 78 631 97 129032 147 332 417 563 601 66 078.

130232 51 502 825 13 38 989 131260 727 957. 132278 581 841 67 944 133016 178 327 581 662 134044 174 200 367 443 507 694 819 29 135258 364 661 791 998 136157 281 524 91 930 78 137035 246 383 411 671 138279 398 99 468 606 139119 255.

140218 469 614 712 46 141064 548 680 822 62 970 142240 326 96 700 702 820 76 980 143077 298 350 646 82 787 889 965 144019 132 85 250 316 40 59 405 48 53 57 562 717 145249 550 84 619 77 738 146098 651 754 859 64 72 93 147322 82 615 800 79 996 148040 48 88 287 415 37 561 612 904 90 149069 72 321 403 516 92 936.

150103 45 89 284 708 151217 25 595 624 40 152515 153002 16 21 44 159 205 12 50 362 553 621 823 60 154014 230 448 879 155106 212 337 42 45 660 99 747 74 75 156103 220 327 78 439 78 776 157000 473 714 827 88 949 158024 130 281 317 690 834 90 159012 34 95 229 65 342 627 746 826.

160029 93 263 575 161140 633 69 824 162093 198 224 324 438 97 617 22 54 760 893 163236 391 437 513 35 50 729 957 66 164073 438 503 973 78 165008 178 85 166086 580 646 864 933 167032 227 349 457 558 65 613 64 168218 419 553 770 845 907 44 58 169050 453 520 23 66 69 756 60 73 94.

170003 173 206 357 74 607 752 903 171625 66 703 20 52 810 75 172110 612 704 44 90 829 976 86 173170 247 536 65 70 720 858 174805 956.

175088 301 477 611 26 703 30 58 805 60 913 176299 309 48 2740 816 936 177037 88 178 207 407 61 564 731 78 859 178001 57 132 260 354 537 851 93 179006 39 247 458 596 845 906 180 211 65 393 640 93 828 88 181308 33 69 441 552 663 700 857 182153 305 95 497 651 891 183054 141 88 288 318 68 655 847 184069 77 260 454 97 717 90 893 185216 440 731 868 186290 389 766 70 80 857 187216 17 538 648 85 89 956 188031 38 277 319 548 605 761 189617 48 724 47 806 13 984 86 88 190102 3 763 818 81 191163 207 92286 351 600 754 193112 35 206 14 44 57 59 370 404 555 701 35 887 948 194077 79 89 286 310 435 44 78 195170 236 319 472 511 775 891 196028 45 424 567 650 704 816 972 79 198009 47 62 80 168 322 56 82 401 10 96 659 969 199010 29 45 99 110 111 264 81 536 665 730 867 79.

200151 76 446 87 656 731 974 201009 177 363 94 431 589 778 957 202095 114 293 555 91 903 43 53 92 203131 61 231 558 74 726 905 204055 163 99 274 594 602 53 205017 140 86 302 86 409 518 952 47 206104 327 452 70 96 615 770 843 982 107102 96 221 558 84 637 77 786 802 804 41 208039 193 208 63 608 711 873 973 209183 515 635 859 924.

WYJAŚNIENIE.

We wczorajszej tabeli wygranych loterji państwowej błędnie podano, że na Nr. 53697 padła wygrana w sumie zł. 2000. Powinno być 20.000 zł. Los ten został sprzedany przez kolekturę S. Jatka.

II-gie ciągnienie.

Zł. 3.000 na N-ry: 75832 82013 92559 123454 158277 167359 199755.
Zł. 2.000 na N-ry: 26437 52311 101452 140143 146873 152060 153895 177182 187340.
Zł. 1.000 na N-ry: 17486 84554 92553 95247 111385 124671 127448 129522 133206 196970.
Zł. 500 na N-ry: 620 1416 3630 7101 9848 13265 15401 15414 19623 23950 29407 32708 35033 37041 37205 39947 42696 44461 50041 51509 53694 56749 60378 64702 68653 71394 74652 75704 79146 84639 84845 90277 94713 97862 105861 107478 111410 114188 114781 114952 121526 122868 127284 125994 127683 128500 130563 134441 136210 135923 139340 142522 148688 152660 162010 164277 171562 173544 177831 180790 182576 187117 188574 192431 192655 194845 201548 202712 204017 208593 209725 207901.

ZE STOW. TECHNIKÓW.

Łódzkie stowarzyszenie techników zawiadamia, że w piątek, dnia 18 b. m., o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu stowarzyszenia przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 102 p. inż. W. Kozicki z Ameryki wygłosi ciekawy odczyt na temat: „Kryzys przemysłowy w Ameryce i jego przyczyny".

Tomaszów - Mazowiecki.

WCZORAJSZE POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ.

Wczorajsze posiedzenie rady miejskiej ze względu na nader ciekawy porządek dzienny zgromadziło 20-tu radnych i 5-ciu członków magistratu.

Po odczytaniu protokułu z poprzedniego posiedzenia przystąpiono do wyboru prezesa rady. Z dwuch kandydatur: radnego Landsberga i Kamińskiego, w wyniku tajnego głosowania, pierwszy otrzymał 10 głosów, drugi 11. Wobec tego p. Landsberg zaprosił nowego prezesa do przewodniczenia posiedzeniu.

Z kolei przystąpiono do wyboru 3-ch członków do wojewódzkiej komisji wodnej, w skład której weszli radni: Kotarski, Eberle i Piwowarski. Do rady szkolnej miejskiej wybrano r. Bornsteina, Gallerta i Kamińskiego.

Po złożeniu sprawozdania p. prezydenta Smólskiego o stanie finansowym miasta przystąpiono do rozpatrzenia sprawy przedłużenia koncesji elektrowni piotrkowskiej o dalsze 10 lat. Ożywiona dyskusja na ten temat trwała dwie godziny.

Omawiano ponadto sprawę czynszu w domu miejskim.

Do komisji rewizyjnej K.K.O. wybrano p. Juljana Gutmana. Wniosek przyłączenia peryferyj do miasta został przekazany do rozpatrzenia magistratowi.

Uczą się rzeczy niepotrzebnych

Młodzież, kończąca szkołę średnią, nie zna żadnego obcego języka.

Wadliwa nauka historji powszechnej.

Zrzeszenia rodzicielskie, które powstały przed niedawnym czasem przy wszystkich szkołach średnich w Łodzi, a które rozwinęły bardzo energiczną działalność, w dniu wczorajszym wystosowały wspólny memorjał do ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego. W memorjale tym zrzeszenia rodzicielskie zwracają uwagę na zasadnicze błędy w systemie nauczania w szkole średniej, błędy, które mszczą się później na uczniach, po opuszczeniu przez nich murów szkolnych. Z tego więc względu ma on bardzo doniosłe znaczenie.

„Zasadniczą sprawą" — czytamy w memorjale „jest nauczanie języka nowoczesnego.

Uczeń gimnazjum po siedmiu latach nauki, wynosi ze szkoły zdumiewająco mało znajomości jakiegokolwiek języka obcego. Nie było jeszcze wypadku, aby uczeń, który nie znał zupełnie języka obcego przy wstępowaniu do szkoły, mógł się nim swobodnie porozumiewać po opuszczeniu murów skolnych. W ten sposób nie osiąga się zupełnie celu. Po siedmiu latach nauki języka niemieckiego czy francuskiego, młodzież opuszczająca szkołę zna obcy język tylko w zarysach. Wykluczoną jest rzeczą, by mógł odbywać w tych warunkach normalnie, bez stracenia roku, studja na zagranicznych uczelniach. Wykluczoną też jest rzeczą, by mógł on zająć jakieś lepsze stanowisko w przemyśle czy handlu, gdyż i tu niepodobna obejść się bez dostatecznej znajomości conajmniej jednego języka obcego.

Ludzie dorośli, zajęci pracą zarobkową, mogą się nauczyć obcego języka w ciągu 6—12 miesięcy. Szkoła nie może nauczyć młodzieży tego języka w ciągu 7—8 lat. Jest to skutek

zasadniczo wadliwej metody nauczania języków według dotychczas obowiązującego programu.

Uczeń musi uczyć się analizować dzieło literackie w obcym języku, nie znając dokładnie tego języka. Musi pisać wypracowania, nie umiejąc rozmawiać. Konieczna jest w tym wypadku zmiana. Nauka języka obcego powinna polegać

przedewszystkiem na konwersacji,

na nauczeniu poprawnego, zupełnie płynnego mówienia i poprawnego pisania.

Następnie musi być zwrócona uwaga na naukę historji. Do dnia dzisiejszego nauka historji w szkołach jest jedynie historją wojen, panowań i awantur dynastycznych. Obrazu kultury uczeń ze szkoły nie wynosi. Największą uwagę zwracają programy szkolne na historję od Klodwika do Napoleona. A tymczasem wiek 19 i 20, w kótrych rozwinęły się najważniejsze problemy polityczne, socjalne i gospodarcze, pozostają dla naszej młodzieży zupełnie nieznane. Uczeń, wychodząc ze szkoły, naszpikowany jest

niepotrzebnemi zupełnie datami historycznemi, a nie rozumie rozgrywających się wokoło niego wydarzeń historycznych współczesnych.

Nie rozumie, dlaczego tak a nie inaczej ukształtowała się mapa świata, skąd wzięły się formy polityczne nowoczesnych społeczeństw, jak rozwijały się ruchu socjalne od rewolucji francuskiej po dzień dzisiejszy, jednem słowem nie rozumie tego, co ujrzy dokoła siebie po opuszczeniu murów szkolnych.

Oto są najważniejsze wskazania, które winny być wzięte pod uwagę przez projektodawców zmian w programach szkolnych" — kończy memorjał zrzeszeń rodzicielskich.

— Jeśli te zasadnicze zmiany nie będą wprowadzone, program nauczania pozostanie niedoskonały i niepełny, jakim jest obecnie.

Powyższe doniosłe uwagi spotkają się niewątpliwie z ogólnym aplauzem. Nie należy wątpić, że będą wzięte pod rozwagę również przez ministerstwo oświaty, które, jak sądzić należy z zapowiedzi na początku roku szkolnego, przygotowuje poważne reformy, mające być dokonane w ciągu bieżącego roku. (—is).

Kochanemu koledze **Józkowi Rozenbergowi** z powodu śmierci Jego

b. p. OJCA

szczere współczucie wyrażają

KOLEDZY.

Bratislawa, 14.IX 1931 r.

Zdrowy człowiek umieszczony w „Kochanówku"

Przez żonę i córki, które chciały go w ten sposób „unieszkodliwić"

Niezwykła sprawa na wokandzie łódzkiego sądu okręgowego.

W sierpniu ub. roku Jana Antoniego Krzyżanowskiego, właściciela domu w Placach Stokach pod Łodzią, krewni umieścili w szpitalu dla umysłowo chorych w „Kochanówku".

W miesiąc później do zarządu powyższego szpitala wpłynęło zbiorowe pismo, podpisane przez kilkunastu mieszkańców Placów - Stoki, którzy donosili że

Krzyżanowski jest zupełnie zdrów

na umyśle i nigdy nie zdradzał nawet objawów choroby psychicznej. Zdaniem autorów listu,

rodzina umyślnie umieściła go w szpitalu,

by w ten sposób go się pozbyć.

Zarząd szpitala, po otrzymaniu tego listu, poddał Krzyżanowskiego ścisłej obserwacji. Gdy okazało się, że Krzyżanowski istotnie nie zdradza żadnej umysłowej choroby, o całej sprawie doniesiono policji.

Wszczęto niezwłocznie dochodzenie, w wyniku którego żona Krzyżanowskiego, Balbina, zamężne córki, Helena Polakowa, Leokadja Chmielewska i Marja Krzyżanowska oraz zięć, Franciszek Polak zostali pociągnięci do odpowiedzialności karnej za

podstępne umieszczenie Krzyżanowskiego w „Kochanówku".

Jak ustaliła policja, Krzyżanowski od dłuższego czasu żył na wojennej stopie z całą rodziną. Zarzucał on przedewszystkiem córkom, że

niemoralnie się prowadzą.

Z biegiem czasu stosunki do tego stopnia się pogorszyły, że Krzyżanowski postanowił sprzedać dom i uciec od swej rodziny.

Postanowienie to spotkało się z gorącym sprzeciwem całej rodziny. Córki i żona poczęły się obawiać, że stracą dach nad głową i źródło utrzymania. Krzyżanowski nie zważał jednak na nic. Porozumiał się z p. Heleną Marcinjakówną, która chciała kupić dom i przyjął nawet od niej zadatek, w wysokości 900 złotych. Dom jednak nie został sprzedany. Przed spisaniem odpowiedniej umowy u rejenta

Krzyżanowski został nagle przewieziony do szpitala w „Kochanówku".

Krzyżanowskiego, po ustaleniu powyższych faktów, wypuszczono z zakładu.

Balbina i Marja Krzyżanowskie, Chmielewska, Polakowa i Polak nie przyznali się do winy. Twierdzili oni, że Krzyżanowski zdradzał objawy choroby umysłowej i dlatego byli zmuszeni przewieźć go do szpitala. Według ich słów, Krzyżanowski

chodził ostatnio stale siekierą i groził całej rodzinie, a nawet i obcym ludziom, z którymi nie miał żadnych zatargów, że ich wymorduje.

Wczoraj krewni Krzyżanowskiego stanęli przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tą rozważał pod przewodnictwem wiceprezesa Illinicza, w asyście sędziów Jasinowskiego i Brauna. Oskarżał prokurator Kowalski.

Krzyżanowski w międzyczasie zmarł.

Oskarżeni na sprawie w dalszym ciągu nie przyznawali się do winy i twierdzili, że padli ofiarą bezpodstawnych plotek sąsiedzkich. Sąd, po zbadaniu kilku świadków, sprawę odroczył do dnia 29 b. m. postanawiając przesłuchać dodatkowo, w charakterze świadków, lekarzy dr. dr. Urbacha i Jakobsona, którzy swego czasu badali Krzyżanowskiego. as.

Kasa chorych winna inkasować

składki za służbę domową.

Jak wiadomo, kasa chorych ściąga przypadające jej należności z tytułu składek przez specjalnych inkasentów. Dotyczy to jednak tylko zakładów przemysłowych i firm handlowych, natomiast, jeśli chodzi o mieszkania prywatne, kasa chorych wprowadziła uzus, polegający na tem, iż **sami pracodawcy muszą zgłaszać się do lecznic dzielnicowych, względnie do centrali kasy i tam opłacać składki za służbę domową.**

Kasa chorych wprowadziła ten zwyczaj ze względów oszczędnościowych, aby nie zatrudniać zbyt wielkiej liczby inkasentów. Wytworzyła się jednak z tego powodu bardzo przykra sytuacja, na którą stale uskarżają się liczne koła naszych czytelników.

Składka za służbę domową wynosi **5 złotych miesięcznie.** Nikt nie uchyla się od płacenia tej kwoty, ale nikt poprostu nie pamięta o tem, by każdego miesiąca przesłać czy też zanieść osobiście sumę tę do kasy. Jest to zupełnie zrozumiałe, albowiem wszyscy mieszkańcy mają tyle wydatków w ciągu miesiąca i są przeważnie zaabsorbowani różnemi sprawami codziennemi, **że nie mogą pamiętać o obowiązku wpłacania po 5 złotych za służbę.** Ponieważ kasa nie upomina się o te pieniądze przez dłuższy czas, a inkasenci nie przychodzą, zbiera się zazwyczaj bardzo poważna suma, do której dochodzą nadto duże odsetki za zwłokę, kary i t. d.

Pięć złotych każdy z łatwością może uiścić. Gdy jednak suma ta urasta do 50 — 70 a nawet 100 złotych, licząc składki, odsetki i kary, z trudem każdy może ją uiścić. I w tych warunkach oczywiście mnożą się skargi na to, że kasa chorych nie przysyła co miesiąc inkasentów.

Nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie tej inowacji ze strony kasy chorych spotkałoby się z wielkiem uznaniem ogółu społeczeństwa. (s)

Reorganizacja szkolnictwa.

Ankieta związku nauczycieli szkół powszechnych

Jak wiadomo, w ministerstwie oświaty odbywają się obecnie intensywne prace nad reorganizacją szkolnictwa powszechnego i średniego. Między innemi rozpatrywany jest projekt skasowania w szkołach powszechnych klasy 6 i 7. Projekt ten ma na celu umożliwienie dzieciom, uczęszczającym do szkół powszechnych, wcześniejsze kończenie nauki i wcześniejsze rozpoczęcie kształcenia w szkołach średnich, w szkołach zawodowych, względnie umożliwienie im wcześniejszego zarobkowania.

W związku z tem odbyło się w Łodzi zebranie nauczycieli szkół powszechnych, na którem po długiej dyskusji, uchwalono rezolucję, iż 5-letnia nauka w szkołach powszechnych nie da tak dobrego rezultatu, jak nauka siedmioletnia. Celem podjęcia akcji u władz szkolnych, postanowiono, że związek nauczycieli szkół powszechnych w Łodzi zorganizuje w ciągu miesiąca października ankietę, która rozesłana zostanie do wszystkich mieszkańców Łodzi. W ankiecie tej wypowiedzieć się mają wszyscy za 5 względnie 7-letnim programem nauczania. Wyniki tej ankiety przesłane będą do ministerstwa W. R. i O. P. jako postulat społeczeństwa łódzkiego. (k)

Pabjanice.

(Telefonem od wł. korespondenta).

—o—

WYSTAWA KRAJOZNAWCZA.

W czasie od 26 września do 4 października r. b. pabjanicki oddział polskiego towarzystwa krajoznawczego z okazji 25-o lecia P. T. K. organizuje wystawę prac malarskich artysty malarza Bolesława Nawrockiego i jego szkoły w Pabjanicach oraz działu sztuki ludowej powiatu łaskiego z własnych zbiorów.

Wystawa ta odbędzie się w małej sali kina Miejskiego. Niskie ceny wstępu umożliwią każdemu zwiedzenie wystawy, noszącej charakter wybitnie regjonalny.

ARESZTOWANIA

Policja pabjanicka przeprowadziła nagłą rewizję w lokalu pracowników krawieckich p. n. „Igła“, gdzie zastała około trzydziestu osób, przysłuchujących się jakiemuś referatowi.

Wszyscy obecni zostali przez policję zatrzymani, lecz po sprawdzeniu personalji wypuszczono ich na wolność.

POMOC DLA BEZROBOTNYCH.

Istniejący pod przewodnictwem p. wiceprezydenta Mieczysława Tomczaka grodzki komitet niesienia pomocy najbiedniejszym zostanie w najbliższych dniach zreorganizowany przez dokooptowanie szeregu osób z pośród przedstawicieli przemysłu, handlu, rzemiosła, pracowników intelektualnych oraz robotników.

Komitet w pierwszej mierze zajmie się dożywianiem niezamożnej dziatwy szkolnej, której liczba w roku bieżącym znacznie wzrosła.

Pozatem komitet zajmie się zaopatrzeniem najbiedniejszych w węgiel i żywność, co się da uskutecznić przy pomocy Wojewódzkiego Komitetu oraz władz.

Brak światła na Al. 1 Maja.

Mieszkańcy tej ulicy skarżą się na ciemności egipskie.

Do redakcji naszej zwróciła się grupa mieszkańców z Al. 1 Maja, zamieszkujących odcinek od koszar 28 p.p. do ul. Towarowej z prośbą o poruszenie bardzo ważnej dla nich sprawy oświetlenia i warunków bezpieczeństwa na zamieszkiwanej przez nich ulicy.

Jak się okazuje na Al. 1 Maja, od koszar 28 p.p. do ul. Towarowej, mimo przeprowadzonych na tym odcinku rur gazowych i kabli elektrycznych, brak jest zarówno w godzinach wieczorowych jak i nocnych — światła. Mieszkańcy tej dzielnicy, powracający wieczorem, lub w godzinach nocnych do domów, skazani są na brodzenie w czasie niepogody w kałużach, gdyż jezdnia i chodniki pozostawiają bardzo wiele do życzenia oraz **narażani są na niemiłe skutki, jakie może pociągnąć za sobą posuwanie się w ciemnościach po drodze pełnej wyrw i wyboi.**

Brak światła wytwarza jednakże pod innemi jeszcze względami sytuację o wiele poważniejszą. Otóż nieoświetlona część Al. 1 Maja zachęca różnego rodzaju podejrzane osoby do odbywania w tej dzielnicy wieczorem „spacerów“, które mają zupełnie określony i niedwuznaczny cel. Mianowicie, dziewczęta lekkich obyczajów nie tylko wybrały nieoświetloną część Al. 1 Maja dla uprawiania swego procederu i natrętnie zaczepiają przechodniów, lecz również **sprowadzają do tej dzielnicy swych „przygodnych amantów“ i zachowują się w sposób, urągający najelementarniejszym zasadom moralności publicznej.**

Rzeczy takie dzieją się począwszy od wczesnych godzin wieczorowych, gdy tylko ulice miasta zalega zmrok i trwają do późnych godzin nocnych. Świadkami gorszących scen, jakie odbywają się w górze Al. 1 Maja, są nie tylko osoby dorosłe, lecz również i **młodzież szkolna, z którą grasujące bezkarnie w tej dzielnicy męty społeczne wcale się nie liczą.**

Ten stan rzeczy wymaga jaknajszybszego wprowadzenia przez magistrat w wymienionej części Al. Maja tak niezbędnego oświetlenia.

Program dzisiejszych wyścigów konnych w Warszawie.

Gon. 1. 25.000 zł. dla 2 l. 1100 mtr. Karambol, Antena, Genowa.

Gon. 2. 21.000 zł. dla 2 l. 1100 mtr. Indra, Gryf, Cacko, Genowa.

Gon. 3. 21.000 zł. dla 3 l. i st. 2000 m. Cyd, Jokohama, West Nor West, Ercole.

Gon. 4. 1.800 zł. dla 2 l. 1100 mtr. Irish Baby, Jonataka, Dyonizos, Orawa, Druid, Manru, Izbor, Ramba, Kohorta, Oeźbag, Zerwikaptur.

Gon. 5 1.600 zł. dla 3 l. 2100 mtr. Ixora, Horyzont, Manco, Temperament, Werdun, Isidora, Parsinita.

Gon. 6. 1.800 zł. dla 3 l. i st. 2100 m. Mary Lou, Huno, Dniestr, Louis, Cudem Cudów, Jokohama, Istwan, Jarema III, Ernani, Margaret.

Gon. 7. 66.000 zł. Sprzed. dla 3 l. i st. dyst. 2100 mtr. Historyon, Murman, Pirat, Gazelle, Doryda, Cudem Cudów, Lorinzo Lotto, Fircyk, Cri du Coeur.

Gon. 8. 1.600 zł. dla 3 l. 2100 mtr. Hajduk, Lerka, Eppur si Muove, Jolly, Epikur, Penge.

NASZE TYPY:

1) Genova.
2) Genora, Irbit.
3) West Nor West, Eeole.
4) Kohorta, Izbor, Daniel.
5) Isadora, Werdun, Manco.
6) Jokohama, Ernami, Jarana III.
7) Cudem Cudów, Doryda, Pirat.
8) Pengo, Hajduk II.

Bezrobocie w Polsce.

250 tysięcy osób bez pracy.

Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych w Polsce zarejestrowanych w dniu 12 b.m. wynosiła 251.489 osób, co w porównaniu ze stanem z przed tygodnia wykazuje dalszy nieznaczny spadek bezrobocia, a mianowicie o 58 osób.

Stan bezrobocia w poszczególnych okręgach i ośrodkach przedstawiał się w dniu 12 b.m. następująco: Warszawa — miasto 17.010 (wzrost wciągu tygodnia o 105 bezrobotnych), Warszawa — okręg 7.500 (wzrost o 245), Żyrardów 2.197 (spadek o 35), Włocławek 6.097 (—99), Łódź — miasto 24.559 (wzrost o 158), Łódź — okręg 7.011 (—308), Częstochowa 10.920 (wzrost o 60), Sosnowiec 20.586 (—1.006), Radom 4.021, (wzrost o 98), Lublin 4.781 (wzrost o 100), Kraków 2.793 (—6), Chrzanów 3.324 (wzrost o 1), Lwów 5.101 (—125), Drohobycz 5.754 (wzrost o 58), Śląsk 59.709 (wzrost o 373), Bydgoszcz 8.589 (—197), Ostrów Wlkp. 4.328 (wzrost o 48), Poznań 11.556 (wzrost o 669), pozostałe okręgi i ośrodki wykazują poniżej 4.000 bezrobotnych.

Rozrywki w pociągach

Podróż przestaje być męczarnią

Długotrwałe koleje podróżą są dla niektórych prawdziwą męczarnią, to też dyrekcje kolejowe wielu państw starają się wszelkiemi drogami ułatwić czas podróży.

Są już pociągi, w których ochocza młodzież **ma możność uprzyjemnić sobie czas tańcami, zaś partja bridge'a daje się z łatwością zaaranżować.**

Przedstawienia manekinów dla rozrywki podróżnych także nie należą już do rzadkości.

Przedstawienia filmowe są dla wielu podróżnych najlepszą rozrywką, a można również czas uprzyjemnić sobie muzyką z płyt gramofonowych. Pociągi zaopatrzone w instalację radjową, dostarczają podróżnym za minimalną opłatą słuchawek, tak, iż przy ciekawym, ładnym programie godziny mijają niepostrzeżenie. Na jednej z angielskiej linji kolejowych zamierzają urządzić **instalację radjo - telewizji.**

W niedalekiej już przyszłości pociąg będzie jednem z najprzyjemniejszych miejsc pobytu, a nasi przodkowie mogliby nam pozazdrościć, gdyby widzieć mogli jak przyjemnie i ciekawie odbywamy długie podróże, które dla nich były jeszcze męczarnią.

Ż. T. K.

Żydowskie Tow. Krajoznawcze urządza następujące wycieczki:

W sobotę dnia 19-go b. m., — do fabryki kapeluszy firmy Karol Goeppert. Zbiórka o godzinie 10.30 rano przy ulicy Podleśnej Nr. 3.

W dniach 2—4 października r. b — do Katowic, Królewskiej Huty, Chorzowa Sosnowca, Będzina, Dąbrowy Górniczej i w Beskidy Zachodnie (Śląskie).

Szczegółowych informacyj udziela sekretarjat towarzystwa, ul. Piotrkowska Nr. 56 w poniedziałki środy i piątki w godzinach 20—22.

Nieście pomoc najbiedniejszym.

Łódź
17 września 1931

KURJER HANDLOWY

Łódź,
17 września 1931

Odroczenie wypłat na 3 miesiące

uzyskało tow. akcyjne „Karol Steinert“.

W dniu wczorajszym znalazła się na wokandzie sądu handlowego sprawa Towarzystwa Akcyjnego **„Karol Steinert“** przy ul. Piotrkowskiej 276, w sprawie odroczenia wypłat na trzy miesiące.

Firma, istniejąca od blisko 100 lat, jako towarzystwo akcyjne założona została w 1914 roku, w celu przejęcia i prowadzenia istniejącej w Łodzi od 1834 roku fabryki wyrobów bawełnianych, przedsiębiorstwo to w ciągu swego istnienia należało do **pierwszorzędnych placówek krajowego przemysłu włókienniczego.**

Wojna światowa zadała Towarzystwu dotkliwy cios, wyrządzając straty oszacowane przez państwową komisję szacunkową na sumę 1.983.000 złotych rubli.

Strata ta była tem poważniejsza, że za nabyte krótko przed wybuchem wojny a następnie zarekwirowane przez okupantów surowce pozostał dług w bankach angielskich w kwocie 85.280 funtów angielskich.

Pomimo utraty w ten sposób znacznych funduszów obrotowych towarzystwu udało się pomyślnie spłacić część długów przedwojennych, w sumie Ł. 58.580.

Kryzys gospodarczy, jaki zapanował od końca 1928 roku i związane z nim objawy, a w pierwszym rzędzie zubożenie i niewypłacalność klijenteli i drożyzna kredytu, spowodowały dla towarzystwa szereg trudności, które do ostatniego czasu skutecznie przezwyciężano.

Jednak powstałe w ostatnich miesiącach zaostrzenie kryzysu zmusiło towarzystwo do zwrócenia się do sądu z prośbą o udzielenie mu odroczenia wypłat.

Z załączonego bilansu do podania wynikało, iż zobowiązania firmy petentki wynosiły sumę 8.692.701.74, zaś aktywa przedstawiały wartość złotych **21.608.369.20**, w czem same płynne i półpłynne aktywa — złotych 7.469.107. Ponieważ długi przedwojenne w sumie zł. 1.147.682.73 nie są natychmiast wymagalne natomiast rozłożone są na dłuzoletnie raty, a suma złotych 1.095.759 zabezpieczona jest hipotecznie, przeto płynne i półpłynne aktywa (zł. 7.469.107) przewyższają pozostałe długi (złotych 6.449.258 o złotych 1.019.849).

Powyższe dane uzasadniają w zupełności możliwość przeprowadzenia sanacji przedsiębiorstwa w razie uchronienia majątku firmy na pewien okres przed poszukiwaniami ze strony wierzycieli.

Plan sanacji firmy przewiduje uzyskanie funduszów na spłatę długów ze sprzedaży towarów, co wobec nadchodzącego sezonu, zdaniem firmy, nie powinno przedstawiać trudności, a pozatem polegać ma jeszcze na energicznem inkasowaniu należności u dłużników, oraz na możliwości sprzedaży lub obciążenia nieruchomości, co uda się tem łatwiej, że znaczna część nieruchomości nie jest obciążona żadnemi długami.

W dniu 14 września r. b. dostarczone zostało do Sądu sprawozdanie biegłego sędziego handlowego Pawła Szulca przy współudziale p. inż. Henryka Boguckiego i rzeczoznawcy księgowego p. Ottona Guentzla o stanie majątkowym Tow. Akc. Karol Steinert. Firma Steinert posiada **własną przędzalnię bawełny o 25.508 wrzecionach, tkalnię o 544 krosnach, wykończalnię o 5 maszynach drukarskich, bielnik, farbiarnię i merceryzarnię,** t. j. wszystkie oddziały potrzebne do wyrobu artykułów włókienniczych od surowca do gotowych towarów i produkuje przędzę bawełnianą oraz wyroby bawełniane i jedwabne (sztuczne) drukowane. Obecnie zatrudnia firma około 1000 robotników i 60 pracowników umysłowych, przyczem pracuje 6 dni w tygodniu na jedną zmianę, a tak zwana „środkowa tkalnia“, zbudowana krótko przed wojną i „nowa tkalnia“, urządzona już po wojnie o łącznych 316 krosnach pracuje na 2 zmiany, natomiast t. zw. „stara tkalnia“ o 228 krosnach starszego typu jest obecnie nieczynna. Stan techniczny omawianych objektów fabrycznych jest bardzo dobry.

Dochodząc przyczyn, jakie złożyły się na trudności płatnicze firmy i które spowodowały konieczność zwrócenia się do sądu o odroczenie wypłat, ustalono na podstawie całokształtu zbadanego materjału, iż **nie można dopatrzeć się jakichkolwiek cech złej woli w działalności firmy,** natomiast trudności płatnicze wynikły na skutek okoliczności ogólniejszej natury, niezależnych od firmy.

W szczególności działały tu jeszcze przyczyny dawniejsze, a mianowicie **straty wojenne,** poniesione na skutek rekwizycyj, dokonanych przez okupantów, oraz na dłużnikach rosyjskich, stanowiących sumę rubli w złocie 1.983.000 czyli około Ł. 200.000.

Straty na bawełnie wskutek nienotowanego na giełdzie międzynarodowej od lat niepamiętnych katastrofalnego spadku cen surowca, spowodowały dla firmy „Steinert“ bardzo poważne obciążenie, dochodzące w roku 1930 do sumy zł. 515.000, a w 1930 r. zł. 325.000, albowiem firma zawarła kontrakty po cenach wyższych na dalszy cel.

Reasumując powyższe, kapitały obrotowe spółki skurczyły się znacznie powodując ubytek około Ł. 125.000.

Po przeprowadzeniu przez biegłych skrupulatnej analizy bilansu wynika, że ogólna suma rzeczywistych aktywów wynosi **zł. 17.466.661.36,** zaś ogólna suma wszystkich zobowiązań **7.926.324.16,** a czysta nadwyżka kapitału własnego **zł. 9.540.337.20.** Długi zatem spółki wynoszą około 45 proc. ogólnej sumy jej aktywów, **czyli znajdują przeszło dwukrotne pokrycie.**

Niekorzystnie natomiast przedstawia się płynność środków obrotowych badanej spółki, przynajmniej na bliższy okres.

Wreszcie w opinji swej biegły sędzia handlowy Szulc nadmienia iż **spółka jest w stanie spłacić wszystkie swe zobowiązania w pełnej wysokości i za normalnem byle nie wygórowanem oprocentowaniem.**

Spółka musi jednak wyjednać od swych wierzycieli rozłożenie nagłych zobowiązań na dogodne raty, bowiem w ciągu najbliższych 3-ch miesięcy, na które przypada płatność zobowiązań na około 1.481.468.47 wywiązaćby się z tych zobowiązań, bez katastrofy dla przedsiębiorstwa, nie mogła.

Sąd w dniu wczorajszym pod przewodnictwem wiceprezesa J. Kiszmiszjana w asystencji Sędziów Handlowych Hamburga i Klemensa Poznańskiego, po wysłuchaniu powyżej podanej opinji biegłych, pełnomocnika firmy — adwokata Angersteina oraz pełnomocników wierzycieli, **udzielił odroczenia wypłat Towarzystwu Akcyjnemu Karol Steinert na okres 3 miesięczny, mianując nadzorcami sądowymi adwokata Ryszarda Vogla i kupca Maksymiljana Fiszera, zaś sędzią komisarzem — sędziego handlowego Pawła Szulca.**

Zapasy złota.

Według danych statystycznych z sierpnia r. b., zapas złota Stanów Zjednoczonych w kasach i skarbcach banków emisyjnych wynosił 3.450 miljonów dolarów. W ciągu ostatniego roku nastąpiło powiększenie się o blisko 500 miljn. dolarów. Pokrycie papierowych pieniędzy, znajdujących się w obiegu, wynosi 81 procent.

Drugi „banker świata“ — Francja, posiada złota na sumę 2.340 miljn. dolarów. W ciągu ostatniego półrocza ilość zwiększyła się o 200 miljn. dol. Pokrycie pieniędzy papierowych wynosi 55 procent. Bank Anglji posiada złota znacznie mniej bo tylko na sumę 683 miljn. dolarów, w ciągu zaś ostatniego roku ilość ta zmniejszyła się o 96 miljn. dol., pokrycie pieniędzy papierowych wynosi 28 proc.

Reichsbank Rzeszy Niemieckiej posiada złota na sumę 325 miljn. dolarów, wówczas gdy w sierpniu 1930 r. ilość ta wynosiła 620 miljn. dol., t. j. w ciągu roku zapasy złota Niemiec zmniejszyły się prawie dwukrotnie. Pokrycie złotem pieniędzy papierowych wynosi 31 procent.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

Liverpool, 15 września. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 3.69, luty 3.72, marzec 3.76, kwiecień 3.80, maj 3.84 czerwiec 3.87 lipiec 3.90, sierpień 3.93, wrzesień 3.62, październik 3.64, listopad 3.64, grudzień 3.67. Loco 3.80

Liverpool, 15 września. Bawełna egipska — zamknięcie: styczeń 5.90, marzec 6.06, maj 6.24 lipiec 6.40 wrzesień 5.49, październik 5.54, listopad 5.74. Loco 5.70

Aleksandrja, 15 września. Bawełna egipska — zamknięcie: Sakellaridis: styczeń 11.62, marzec 12.03, maj 12.40, listopad 11.22 Ashmouni: luty 8.64, kwiecień 8.89, czerwiec 9.15 październik 8.12, grudzień 8.39

Nowy Jork, 15 września. Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 6.99, marzec 7.19, maj 7.36 lipiec 7.54, wrzesień 6.60, październik 6.67, grudzień 6.89.

Układ z wierzycielami

spółki akcyjnej „Maurycy Tauman“.

W maju r. ub. ogłosił sąd upadłość **„Spółce akcyjnej dla handlu i wyrobu towarów jedwabnych i bawełnianych — Maurycy Tauman“** (Juljusza 6-8). Chwilę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 16 maja 1930 r. **tymczasowo,** sędzią komisarzem zamianował sąd sędziego handlowego Władysława Gordowskiego, zaś kuratorem upadłości adw. Wacława Opalińskiego i adw. Edwarda Krukowskiego.

Kilka dni po ogłoszeniu upadłości wpłynęło do sądu podanie kuratorów upadłości o **utrzymanie fabryki firmy w** stanie dalszego uruchomienia gdyż fabryka znajdowała się w ruchu i zatrudniała około 100 robotników przy 73 czynnych warsztatach tkackich.

Ponadto przedsiębiorstwo pracowało zarobkowo, t. zn. wytwarzało materjały dla klijentów swych z dostarczonej mu przez nich przędzy, pobierając jedynie umówione wynagrodzenie za wykonanie tych towarów.

Towary, które znajdowały się w chwili ogłoszenia upadłości na warsztatach mogłyby ulec zepsuciu, oraz natychmiastowa wypłata dwutygodniowego wynagrodzenia 100-u robotnikom mogłaby poderwać zupełną egzystencję firmy. Prócz tego podania rozważał sąd opozycję w sprawie upadłości firmy, przyczem w maju 1930 r. postanowił opozycję tę pozostawić bez uwzględnienia, zaś wyrok zaoczny, ogłaszający upadłość zatwierdzić.

We wrześniu 1930 r. **wniesione** zostało przez syndyków tymczasowych upadłości firmy podanie o zezwolenie sprzedaży z wolnej ręki 8 warsztatów tkackich jedwabniczych marki „Benninger“ i 8 niciarek. Prośbę tę poparł sędzia komisarz.

Sąd jednak pozostawił tę prośbę bez uwzględnienia, gdyż maszyny te są objęte długiem hipotecznym i sprzedaż tych warsztatów uszczupliłaby znacznie majątek masy upadłości.

W końcu października r. ub. skierowana została skarga incydentalna do Sądu Apelacyjnego w Warszawie na decyzję sądu okręgowego w Łodzi, nie zezwalającą na sprzedaż 8 warsztatów firmy.

Do skargi tej przyłączył się cały szereg wierzycieli, jak F. Marx u Co“, A. G., F. Tankhauser u. Co. A. G., Francesco Fossati, Spinnfaser-Aktienges., Les. Fils de Guillaune Diederichs, G. Dumoutel, Societe per la Filatura dei Cascami di Seta i in.

Sąd Apelacyjny przychylił się do decyzji Sądu Okręgowego w Łodzi oddalając jednocześnie skargę incydentalną syndyków masy i wierzycieli, gdyż sprawdzenie wierzytelności nie zostało jeszcze ukończone.

Wreszcie wyrokiem z maja 1931 r. została cofnięta, data upadłości na dzień 30 kwietnia 1929 r., oznaczona w wyroku, ogłaszającym upadłość na dzień 16 maja 1930 r.

W miesiącu bieżącym odbyło się zebranie wierzycieli upadłości firmy „Sp. Akc. dla Handlu i Wyrobu Towarów Jedwabnych i Bawełnianych Maurycy Tauman“ Ogółem zgłosiło swe pretensje 85 wierzycieli.

Po złożeniu sprawozdania przez syndyków tymczasowych o stanie upadłości, SędziaKomisarz udzielił głosu rzecznikowi upadłej firmy adw. Cygańskiemu, celem ewentualnego zgłoszenia propozycji układowych. Adw. Cygański oświadczył, iż **upadła spółka akcyjna proponuje wierzycielom zawarcie układu na warunkach następujących:** Upadła firma zapłaci swe długi w rozmiarze 20 proc. ich wysokości w 4-ech równych ratach po 5 proc. po 6 miesiącach od daty uprawomocnienia się wyroku zatwierdzającego układ, po roku, 18 miesiącach i 24 miesiącach od tejże daty.

Za przyjęciem układu opowiedziało się 71 wierzycieli, reprezentujących kwotę 1.008.481.25, zaś przeciw układowi głosowało 14 wierzycieli na sumę 105.981.93 zł.

Ponieważ za układem głosowała przeważająca większość, **układ został zawarty.**

Sprawa w kwestji zatwierdzenia układu przez Sąd znajdzie się niebawem na wokandzie Sądu Handlowego.

Przeciw wprowadzeniu cła na surowce

wypowiada się stowarzyszenie kupców m. Łodzi.

Zarząd stowarzyszenia kupców m. Łodzi w sprawie wprowadzenia cła na surowce włókiennicze zasadniczo wypowiada się *przeciwko wprowadzeniu cła na bawełnę i wełnę*, tembardziej, że rozmiary tego cła mają zupełnie charakter fiskalny, a więc *musi ono być zaliczone do podatków konsumpcyjnych*. Te ostatnie okazały się w praktyce wielce uciążliwe i w konsekwencji wywołują zamęt w życiu gospodarczem i społecznem.

Jeżeli zaś ze względu na wyjątkowe warunki, wprowadzenie cła jest koniecznością, to kupiectwo godzi się na to malum necessarium, z tem jednakże zastrzeżeniem, że *musi być zniesiony podatek obrotowy*. Motywy tego zastrzeżenia dyktuje samo życie, które dowiodło, że podatek obrotowy, nie dając się w całości przerzucić na konsumenta, *staje się uciążliwym podatkiem bezpośrednim, rujnującym przemysł i handel*. Zachodzi więc uzasadniona obawa, że cło na bawełnę i wełnę będzie miało te same ujemne strony, co podatek obrotowy i jeszcze bardziej pogłębi ciężką sytuację przemysłu i handlu.

Kupiectwo uważa również, że dla zabezpieczenia wytwórczości krajowej należałoby przy wprowadzeniu cła na surowce, jednocześnie wprowadzić zmiany w stawkach celnych na przędzę, tkaniny i gotowe wyroby, oraz zrewidować stawki zwrotu cła i wprowadzić premje ywozowe.

Nowe zarządzenia podatkowe.

Z ostatnio opublikowanych okólników podatkowych ministra skarbu podajemy poniżej niektóre praktycznie doniosłe zarządzenia:

1. POBIERANIE KAR ZA ZWŁOKĘ. W myśl okólnika z czerwca ub. roku przy pobieraniu ratalnych wpłat **przyjęta przez kasę skarbową suma powinna być przedewszystkiem zaliczona na pokrycie narosłych kar i kosztów egzekucji, przypadających od wpłaconej raty,** (a nie od całości długu podatkowego) a reszta powinna być zaliczona na samą zaległość podatkową. Obecnie **ministerstwo zarządziło, że tę samą ulgową zasadę należy stosować, o ile płatnik uiszcza mniej niż wynosi rata określona w zezwoleniu, jakoteż i wtedy, gdy wogóle nieotrzymawszy zezwolenia na spłatę ratalną, uiszcza tylko część swego długu podatkowego.**

2. WYDATKI ZWIĄZANE Z OSIĄGNIĘCIEM DOCHODU. Minister skarbu wbrew dotychczasowej praktyce niektórych niższych władz skarbowych uznał obecnie, iż **za potrącalne z dochodu w zeznaniach do podatku dochodowego należy uważać także wszelkiego rodzaju składki na rzecz związków zawodowych względnie reprezentacji gospodarczych, do których płatnik należy, wydatki na czasopisma i inne wydawnictwa i t. p.** chociażby one miały charakter dobroczynności.

3. DODATKOWE WYMIARY. Ministerstwo skarbu znowu zwróciło uwagę na fakt, iż niektóre władze coraz częściej uskuteczniają dodatkowe wymiary w podatku obrotowym i dochodowym. **Ministerstwo występuje przeciwko systemowi dodatkowych wymiarów, zalecając większą staranność przy wymiarach pierwotnych i powściągliwość w rewidowaniu tych wymiarów.**

4. OGRANICZENIE EGZEKUCJI PODATKU PRZEMYSŁOWEGO. Ministerstwo skarbu zwróciło swym podwładnym organom uwagę na **możliwość poważnych omyłek przy wymiarach podatku przemysłowego za rok ubiegły.** W związku z tem zalecono **szczególnie naczelnikom urzędów skarbowych, aby niezwłocznie badali konkretne zarzuty rekursów** i — w zależności od wyników badania — **korzystali ze swych uprawnień w kierunku ograniczenia egzekucji** do sum zaproponowanych we wniosku dla komisji odwoławczej.

5. ULGI W ŚWIADECTWACH PRZEMYSŁOWYCH. Minister skarbu **upoważnił izby skarbowe do załatwienia samodzielnego podań dotyczących przeklasowania przedsiębiorstw handlowych z kategorji handlowej II do III oraz z III do IV a także do zwalniania od obowiązku nabywania świadectw przedsiębiorstw IV kategorji, o ile uiszczenie należności zagrażałoby egzystencji gospodarczej przedsiębiorstwa.** Dopuszczalne jest przytem ponowne rozpatrywanie już oddalonych podań.

6. ULGI DLA PRZEDSIĘBIORSTW PRZEMYSŁOWYCH. W związku z redukcjami zatrudnienia, na tle stosunków kryzysowych, ministerstwo zezwoliło na stosowanie ulg dla przesiębiorstw przemysłowych. W wypadkach, gdy przedsiębiorstwo zmniejsza ilość dni pracy, zwiększa natomiast ilość zatrudnionych robotników — winno ono, w myśl ogólnych zasad, wykupić świadectwo wyższej kategorji. **Obecnie ministerstwo skarbu upoważniło izby skarbowe do zezwalania przedsiębiorstwom przemysłowym na indywidualne prośby, zaopinjowane przez inspektorów pracy, na prowadzenie w r. b. zakładów na podstawie obecnych świadectw o ile przy zmniejszeniu ilości dni pracy i zwiększeniu ilości robotników — lość robotnko - dni w tygodni pozostanie bez zmiany.** a.

Łódzki rejestr handlowy

winien posiadać kartotekę.

Wstępna kontrola kredytu, udzielanego przedsiębiorstwu handlowemu, czy przemysłowemu polegać musi na sprawdzeniu odnośnych danych w rejestrze — **kto jest właścicielem przedsiębiorstwa,** kto jest w jego imieniu uprawniony do zaciągania zobowiązań kredytowych itd.

Niedość powszechne zrozumienie tego faktu wśród łódzkich kół kupieckich przyprawiło już niejednego o kolosalne straty, ileż bowiem razy po niewczasie poszkodowany dowiadywał się, że pod względem formalnym — wobec niezgodności z treścią rejestru handlowego — dokumenty, które posiada, nie wystarczają jako zobowiązanie danego przedsiębiorstwa.

Nauczone już doświadczeniem najszersze koła handlowe korzystają obecnie bardzo skrupulatnie z **jawności rejestrowej.**

Nic też dziwnego, że w obecnej dobie „kryzysu zaufania" — wydział rejestru handlowego zawalony jest pracą informacyjną dla ogromnych rzesz interesantów.

Przy całym jednak nadzwyczajnym **wysiłku kierownika kancelarji wydziału i personelu wydziału — praca informacyjna nie może być dość** wydajna, wskutek braku pomocy technicznych.

Łódzki rejestr handlowy obejmuje swą ewidencją **około 22 tysięcy firm.** Wyliczone są one w zwykłych skorowidzach i łatwo sobie wyobrazić, ile ambarasu dla personelu i interesantów stanowi odszukanie jakiejś firmy, której niejednokrotnie wobec nieścisłości potocznie używanego brzmienia trzeba szukać pod kilku literami.

Sądzimy, że już najwyższy czas, aby rejestr handlowy największego ośrodka gospodarczego wyposażyć w nowoczesną kartotekę zwłaszcza, że używane od 12 lat skorowidze są już tak zniszczone, że wkrótce nie będą zdolne do użytku: Konieczne więc jest to zarówno w interesie publiczności jak i personelu.

Cały koszt tej oczywiście koniecznej reformy nie przekracza 2 i pół — trzech tys. złot., a więc sumy minimalnej. Niestety Sąd łódzki, mimo dobrych chęci swych kierowników, nie może znaleźć jej pokrycia w sumach budżetowych.

Uważamy, że izba handlowo-przemysłowa, do obowiązku której należy pomoc dla obrotu gospodarczego, powinna bezwzględnie ze swych tak poważnych zasobów przeznaczyć tę minimalną kwotę na dotowanie naszego rejestru w niezbędną kartotekę.

Polscy wierzyciele Banku Rzeszy

i ich zagraniczni obrońcy.—Pewne wydatki i niepewne wpływy

W sali Filharmonji odbyło się zwołane przez „Międzynarodowy centralny związek wierzycieli Banku Rzeszy" zebranie posiadaczy przedwojennych banknotów markowych.

Dłuższe przemówienie na temat słuszności żądań polskich wierzycieli Banku Rzeszy wobec tego banku wygłosił „honorowy" przewodniczący międzynarodowego związku były „poseł" p. Hans Beer.

Mówca podawał cały szereg argumentów przemawiających za rozwinięciem przez polskich posiadaczy banknotów markowych energicznej akcji, w celu osiągnięcia przynajmniej części wartości banknotów markowych, podając w pierwszym rzędzie przykład Belgji, której rząd zdołał uzyskać dla swych obywateli około 12 proc. marki złotej.

Najtrudniejszy orzech miał p. Beer do zgryzienia, zbijając urzędowe oświadczenie opublikowane przez Polską Agencję Telegraficzną, stwierdzające, że wobec wyroku najwyższego trybunału Rzeszy w Lipsku, pretensje posiadaczy markowych do Banku Rzeszy są beznadziejne. Pod tym względem referent przytaczał dość mgliste i ani na faktach, ani na nazwiskach nie oparte argumenty, iż rząd polski był „najpewniej" zobowiązany do nie podejmowania akcji w imieniu polskich wierzycieli Banku Rzeszy, że jednak przy bardziej skoordynowanym przejawie tych pretensyj przez obywateli polskich, rząd niewątpliwie wszcząłby tego rodzaju akcję. Pod tym względem były 'poseł p. Beer („poseł" do rady prowincjonalnej Meklenburgji, a nie do Reichstagu, jak należałoby przypuszczać) miał już przeprowadzić dalekoidące rozmowy z wysoko postawionemi osobistościami w Warszawie, których jednak nazwisk nie mógł wymienić.

Panowie Beer, przewodn. honorowy, i jego pomocnik, p. Preukschat, przewodniczący, objeżdżają w swem obecnem polskiem tournee większe miasta, gdzie rozwijają akcję uświadamiania polaków pod względem finansowym. Panowie ci kolportują również gazetkę, pod szumnym tytułem „Wirtschaft und Recht". W gazecie tej ogłasza p. Beer „List otwarty do Brüninga", a pan „redaktor" Preukschat drukuje „Honorową tablicę", zawierającą nazwiska tych, którzy wpłacili na ową zbawienną (dla kieszeni obu tych panów przedewszystkiem) akcję po 1 marce (naturalnie nieprzedwojennej).

Przystąpienie do międzynarodowego związku kosztuje nieszczęśliwego posiadacza przedwojennych marek niemieckich 25 złotych, dalej od zadeklarowanej sumy płaci się pewien procent.

Nie wchodzimy w meritum sprawy. Cała jednak akcja tych panów tak mało wzbudza zaufania, że w tych ciężkich czasach wskazane byłoby, by poszkodowani na marce, dobrze się zastanowili, czy nie zostaną poszkodowani przez swych mało powołanych obrońców.

Giełda pieniężna.

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była przeważnie słabsza przy obrotach ograniczonych. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8.91; wypłata telegraficzna na Nowy Jork — 8.928. Notowano dewizy: Bruksela — 124.19, Amsterdam — 360.30, Londyn — 43.39 i pół, Nowy Jork — 8.924, Paryż — 35.00 i pół, Praga — 26.44 i pół, Zurych — 174.21, Wiedeń — 125.53, Medjolan — 46.72; w obrotach międzybankowych obracano dewizami na Berlin po kursie 211.92 i marką niemiecką po 211.40 Dokonano drobnej tranzakcji dewizą na Bukareszt po 5,32 i pół. W obrotach pozagiełdowych dolar gotówkowy 8.91, rubel złoty 4.80 i pół, rubel srebrny 1.50, bilon 0.72, czerwoniec 3.10.

AKCJE. Na rynku akcyjnym panowała tendencja słabsza, przy zupełnym braku zainteresowania. Notowano: Bank Polski 116, Węgiel 18, Modrzejów 4.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie pożyczek państwowych sytuacja bez zmiany, natomiast w dziale prywatnych papierów lokacyjnych mocniejsze były 8 proc. listy m. Warszawy, któremi dokonano większych tranzakcyj. Naogół obroty były dość ograniczone. Notowano: 4 proc. pożyczka inwest. serjowa 90, 5 proc. poż. konwers. 44.50—44.75, 6 pr. pożyczka dolarowa 67—69.50—67, 7 pr. pożyczka stabil. 64.50—63.50, 10 proc. poż. kolejowa 100, 8 proc. listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 94.00 (161.68), 8 proc. obligacje Banku Gosp. Kraj. 94.00 (161.68), 7 proc. listy zast. Banku Gosp. Kraj. 83.25 (w procent.), 7 proc. obligacje B. G.K. 83.25 (w proc.), 8 proc. listy zastawne Banku Rolnego 94.00 (161.68), 7 proc. listy zast. Banku Roln. 83.25 (w proc.), 4 i pół proc. listy ziemskie 48, 8 proc. listy m. Warszawy 68.25—69—68.75, 8 proc. m. Częstochowy 59.25, 8 proc. m. Łodzi 64.35, 10 proc. m. Radomia 70, 10 proc. m. Siedlec 70, 6 proc. oblig. Warszawy 1926 r. VI emisja 42.50. W obrotach prywatnych: 3 proc. pożyczka budowlana 32, 5 proc. poż. dolarowa 45; za 7 proc. poż. stabiliz. w odcinkach po 100 dolarów, chciano płacić 70.50.

Dodatni bilans handlu zagranicznego Polski

W sierpniu r. b. bilans handlu zagranicznego Polski według obliczeń głównego urzędu statystycznego zamknięty został dodatniem saldem w sumie 41.098 tys. zł. **Ogółem wywieziono z Polski 1.585.008 ton towarów, wartości 150.110 tys. zł., przywieziono zaś 259.888 ton towarów, wartości 109.102 tys. zł.**

W porównaiu do lipca zmniejszył się wywóz w wadze o 150.420 ton, w wartości zaś o 24.417 tys. zł. Przywóz w porównaniu do lipca zmniejszył się w wadze o 24.783, w wartości zaś o 18.651 tysięcy złotych. W porównaniu do lipca zmniejszył się przywóz artykułów spożywczych o 7,9 miljn. zł., w szczególności zaś ryżu — o 5,5 miljn. zł., wzrósł natomiast przywóz śledzi — o 1,2 miljn. zł.

Ponadto zaznaczył się spadek przywozu: skór i futer, zarówno surowych jak wyprawionych — o 1,4 miljn. zł., szmat i makulatury — o 0,8 miljn. zł., materjałów włókienniczych — o 2,3 miljonów zł., w szczególności zaś bawełny — o 0,4 miljn. zł. i wełny — o 0.5 miljn. złotych. Natomiast przywóz wełny czesanej wykazał wzrost o 1,3 miljn. zł.

W przemyśle metalowym zaznaczył się spadek przywozu żelastwa — o 0,6 miljn. zł., oraz miedzi — o 0.8 milj. zł.

Znaczniejszy wzrost wykazują w przywozie przyrządy, przewodniki i inne materjały elektrotechniczne — o 1,1 miljonów złotych.

Nieście pomoc najbiedniejszym

S. Liwszycówna

wznowiła lekcje gry fortepianowej oraz teorji muzyki

Zawadzka 22 m. 15.

PATENTY.

Sprzedajcie wasze amerykańskie patenty albo wynalazki przez wystawienie waszych rysunków, opisów i modeli na drugiej, większej MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE PATENTÓW w CHICAGO, która trwać będzie od 14 września do 20 października 1931 r. Tysiące przemysłowców i nabywców patentów będzie obecnych na wystawie, aby poznać się z nowemi wynalazkami celem nabycia ich oraz wprowadzenia na rynek. Wystawa nastręcza najlepsze okazje dla wynalazców celem sprzedania ich patentów amerykańskich. Każde przedsiębiorstwo przemysłowe będzie miało na wystawie swego przedstawiciela, szukającego rozmaitych nowych wynalazków.

Cena za wystawienie waszych rysunków i modeli wynosi dol. 28.-. Nasi demonstratorzy patentów oraz sprzedawcy będą demonstrować wasze wynalazki przemysłowcom, poczem zbliżą was bezpośrednio z przemysłowcami. Nie trzeba płacić żadnego komisowego.

Wyślijcie opisy waszych patentów albo modele bezpośrednio do nas wraz z 28-ioma dolarami na zajęcie na wystawie miejsca, a my już przeprowadzimy resztę. Otrzymacie pełne sprawozdanie łącznie ze sprawozdaniem ostatecznem po zamknięciu wystawy. Adres: INTERNATIONAL PATENT EXPOSITION CO, Merchandise Mart, Chicago, U. S. A.

ZAKŁAD LECZNICZO - WYCHOWAWCZY
dla dzieci nerwowych i cofniętych w rozwoju
Dr. med. W. SPEKTOROWEJ
Piotrkowska 224, telefon 188-03
Psychoterapja. Gimnastyka lecznicza. Nauka podług najnowszych systemów.
Porada leczniczo - wychowawcza od 12 do 2-ej.

DR. MED.
N. ROZEN
STOMATOLOG
choroby zębów, szczęk, dziąseł, podniebienia, języka i t. d. regulacja zębów, Roentgenodjagnostyka.
Andrzeja 7. Tel. 216-57
Godz. przyj. od 3—7.

Lekarz-dentysta
S. Rakiszski
ZIELONA 6
POWRÓCIŁ.

DOKTÓR
H. Wołkowyski
Cegielniana № 4,
telefon 216-90.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową. Elektroterapja.
Przyjmuje od g. 8—2 przed p. i od 5—9 w niedziele i święta od godziny 9—1.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Lekarz Dentysta
IZOSIMOWA
przeprowadziła się na Al. Kościuszki 13
przyjmuje od godz. 2—3 i 5—8.
Tel. 170-48.

Dr. IZOSIMOW
przeprowadził się na Al. Kościuszki 13
przyjmuje w chorobach wewnętrznych od godz. 6—8 wiecz.
(niezamożni po cenach lecznic)
Tel. 170-48.

Sala Filharmonji.
DYREKCJA KONCERTÓW
Artur Judson, New Jork
DZIŚ, 17 września 8.30 w.
Recital - skrzypcowy
Wykonawca:
Misza Poznański
fenomenalny skrzypek.
Przy fortepianie dyr.
TEODOR RYDER.
Bilety do nabycia w Kasie Filharmonji.

DWIĘKOWE KINO
MIMOZA
Kilińskiego 178.

Od wtorku, dnia 15 do poniedziałku, dnia 21 września 1931 r. wł.: — Wspaniały dramat dźwiękowy na tle arcydzieła Stefana Żeromskiego pod tytułem:

„WIATR OD MORZA“

W rolach głównych: Marja Malicka, Adam Brodisz, Stępowski i Eugenjusz Bodo, z udziałem Chóru Dana — Początek seansu o godz 4-ej, w niedzielę i święta o godz. 2. popoł.— Na pierwszy senas wszystkie miejsca po 60 groszy. — Następny program

JEJ CHŁOPCZYK

w rolach głównych — Magda Sonja i Jas Feher.

Małą
KASĘ
ogniotrwałą
kupię niedrogo. Oferty sub. „Kasa“ do admin. „Republiki“.

Dziwimy się

dlaczego nie przerabiacie swoje przestarzałe RADJO - odbiorniki na nowoczesne. Za tanie pieniądze uskuteczniamy to w ciągu 3-ch dni. Gwarancja odbioru całej Europy na głośnik
RADJO ELEKTROLA,
Jerzy Krzyżanowski,
Andrzeja 4. Tel. 201-04.

Optyk i Radjotechnik

pierwszorzędny fachowiec poszukuje posady. Łaskawe oferty pod „S. S.“ do administracji.

DR. MED.
L. NITECKI
z Krakowa
OTWORZYŁ ORDYNACJĘ.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
NAWROT 32. TEL. 213-18
przyjmuje od 8—10 rano i od 4—8 wieczór, dla pań oddzielna poczekalnia.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
Lekarzy - specjalistów
ZAWADZKA 1.
czynna od 8 rano do 8 wiecz. od 11—1 i 2—3 przyjmuje kobieta-lekarz w niedziele i święta od 9—2 Leczenie chorób WENERYCZNYCH i SKÓRNYCH
Porada 3 zł.

Pierwszorzędny
Zakład krawiecki damski
H. Zylbersztajn
ZIELONA, RYNEK 3,
poleca najnowsze paryskie modele na sezon zimowy 1931/32 r.
Specjalista angielskich fasonów.
Przyjmuje wszelkie roboty futrzane.

LECZNICA
chorób oczu
ze stałemi łóżkami
D-ra Donchina
ul. Piotrkowska 90, tel. 221-72.
przyjmuje się chorych wymagających Przebywania w lecznicy (operacje tc.), a także chorych przychodzących od 9—1 i od 4—7½.

DR. MED.
H. Gutsztadt
Akuszer - Ginekolog
powrócił.
Zachodnia 62 (Śródmiejska 14)
tel. 129-52
przyjmuje od 9—10 i od 5—7-ej.

Dr. med.
M. ROZENTAL
akuszer ginekolog
11-go Listopada 19 (Konstantynowska)
Tel. 223-34. przyjmuje od 4—7 po poł. od 1 do 2 w Lecznicy **„POMOC“**
Aleksandrowska 1.

Dwa pokoje

elegancko umeblowane w willi w ogrodzie, w śródmieściu wynajmę adwokatowi, lekarzowi lub innemu eleganckiemu panu. Zgł. pod „D. A.“ do adm. niniejszego pisma.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej
S. SZWALBOWA
Dyplomowany Lekarz
Uniwersytetu Odeskiego.
Moniuszki 1 front II piętro
tel. 127-99
Usuwanie wszelkich defektów cery. Usuwanie bezpowrotne i bez śladów szpecących włosów. Przyjmuje 10—2 i 4—8

Zatw. przez M. W. R. I O. P.

SZKOŁA
RYSUNKU i MALARSTWA
została otwarta d. 15 września b. m. przy ulicy
Piotrkowskiej 71
m. 10, III piętrao.
Zapisy codziennie od 5—9 w kancelarji Szkoły.

WĘGIEL
w plombowanych workach
dostawa do mieszkań wznowiona.
Telefony 185-51 i 151-06

Slawa institut cosmetique
Łódź, Piotrkowska 175, parter, m. 9. Tel. 1.3876
właścicielka Czesława Bornsteinówna
POWRÓCIŁA
i stosuje najnowsze metody kosmetyczne. Lampa kwarcowa. Sollux, d'Arsonvalizacja.
Godz. przyjęć 10—2 i 4—8 w.

„OLLA“ PREZERWATYWY

Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowiem!
Nie dajcie się na nic innego rzekomo równie dobrego, namówić
„OLLA“
to marka wypróbowana w ciągu dziesiątków lat.
„OLLA“—absolutnie zapobiegawcze.

Dr. M. WAJNBERG
Choroby nerwowe
powrócił.
Żeromskiego 25, tel. 172-20.
przyjmuje od 5—7 po pol.

Dr. med.
REICHER
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie diatermią. Elektroterapja.
Południowa 28, tel. 201-93
Od 8—11 rano i od 5—8 wiecz.
W niedziele od 9—1 pp.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

LEKARZ - DENTYSTA
Szacka-Goldenberg
powróciła
Cegielniana 18, telefon 173-97.
Przyjmuje od 3—7-ej.

Wł. Salonu Kosmetycznego
JACQUELINE
adwokatowa R. SZWAJCER
wróciła z Paryża
tel. 139-04 — Narutowicza 24.

DR. MED.
A. GOTLIB
Akuszer-Ginekolog — POWRÓCIŁ.
PIOTRKOWSKA 26, telefon 177-50.
Przyjmuje od 4—7 po poł.

Dr. Michał Lipski
Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe, WSCHODNIA 65 (Piotrkowska 46). Telefon 203-51
POWRÓCIŁ,
przyjmuje 2—5 i od 7—9-ej w dnie świąteczne od 9-ej do 1-ej.

Dr. med.
I. Grynberg
chor. wewnętrzne **(spec. serca)**
powrócił.
Cegielniana 17, tel. 174-51

Dr.
Łagunowski
Piotrkowska 70
Tel. 181-83
Powrócił.
Specjalista **chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.**
Leczenie światłem **promieniami Roentgena i lampą kwarcową.**
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10—1. Dla pań oddzielna poczekalnia

Dr. med.
Niewiażski
specjalista chorób skórnych wenerycznych
i moczopłciowych
elektroterapja, diatermia
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8—11, od 5—9, w niedziele i święta od 9—1
Oddzielna poczekania dla pań.

Dr.
W. Balicka
ul. Piotrkowska 200
Nr. telef. 194-03
specjalista chorób skórnych i wenerycznych przyjmuje wyłącznie kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8

Dr. JUSTMAN
POWRÓCIŁ
ZIELONA 17

Dr. med.
Różaner
Powrócił
Dzielna № 9,
tel 128-98
Specjalista chorób skórnych, **wenerycznych** i moczopłciowych.
Przyim. od 8-10 i 5-8
Elektroterapja.
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr.
I. Silberstrom
Zielona 11
tel. 113-42
chor. skórne i weneryczne
Leczenie lampą kwarcową elektroterapja
przyjmuje od 4—8 w niedz. od 9—1

Okulista
Dr.
R. Sokołowski
Sienkiewicza 61
tel. 109-54.
przyjmuje 4—6.

Dr. med
Heller
chor. skórne i weneryczne
NAWROT 2
Tel. 179-89.
przyjm. do 10 rano i od 4—8
dla pań spec. od 4-5

Spólnika
z wkładem zł. 20.000 gotówki, fachowca poszukują do Farbiarni połączonej z bielnikiem i merceryzacją przędzy bawełnianej na prowincji. Ewentualnie sprzedam cały interes tanio. Zgłoszenia pod „K 20“ do Republiki.

20.000 zł.
pożyczki na I numer hipoteki w śródmieściu
poszukuję.
Oferty pod „F. M. 22“ do Republiki.

Do akt Nr. 197 1931 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, ADAM JAROSZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 września 1931 r. od godz 10 rano w Łodzi przy ulicy Pl. Wolności 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do fir.: „A. Mendelsohn i S-ka“ i składających się z palt damskich, oszacowanych na sumę Zł. 1.100

Łódź, dnia 15 września 1931 r.
Komornik: A. JAROSZYŃSKI.

Do akt Nr. 2110 1931 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, ADAM JAROSZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Mielczarskiego 35, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do fir.: „A. Urbanowski“ i składających się z kredensu, oszacowanego na sumę Zł. 560.

Łódź, dnia 15 września 1931 r
Komornik: A. JAROSZYŃSKI.

Do akt Nr. 1139 1931 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, ADAM JAROSZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 24 września 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piramowicza 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Ludwika Szuka i składających się z samochodu osobowego (taksówka), oszacowanego na sumę Zł. 3.000.

Łódź, dnia 14 wrzećnia 1931 r.
Komornik: A. JAROSZYŃSKI.

Do akt Nr. 302 1929 r.
OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, ADAM JAROSZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 23 września 1931 r. od godz 10 rano w Łodzi przy ulicy Ogrodowej 9, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Maneli Kuranta, Luzera Rojtmana i Mendla Fajgelesa i składających się z samochodu ciężarowego, oszacowanego na sumę Zł. 500.

Łódź, dnia 14 września 1931 r.
Komornik: A. JAROSZYŃSKI.

POSZUKUJĘ SIĘ
eleganckiego pokoju
z kuchnią lub bez z wszelkiemi wygodami I lub II piętro dla młodego bezdzietnego małżeństwa jako sublokator, od Placu Wolności do ulicy Przejazd. Oferty sub: „Temis“.

Mieszkanie frontowe
3 pokojowe ze wszystkiemi wygodami do oddania natychmiast. Oferty telefonicznie 220-27, od 2—4. — Pośrednicy są dopuszczeni.

„Czystość“
Piotrkowska 44, telefon 167-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.

Pończochy jedwabne
i inne,
przyjmuje do reperacji.
ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro.
Tanio, bo w prywatnem mieszkaniu

KAPELUSZE DAMSKIE
najnowszych modeli
poleca
Salon Mód
9 ZAWADZKA 9
wejście p. bramę

BEZROBOTNI
CZYTAJĄ RANO
„REPUBLIKE“
1) ponieważ jest to najtańsze poranne pismo w Łodzi i kosztuje tylko 15 groszy
2) ponieważ w dziale DROBNYCH OGŁOSZEŃ „Republika“ zamieszcza nieomal codziennie ogłoszenia o wakujących posadach i pracy zarobkowej.

Do akt Nr. 2206 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, ADAM JAROSZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 6 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Ogrodowej Nr. 2, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, naleeżących do Szymona Goździka i składających się z manufaktury, oszacowanej na sumę Zł. 1.100.

Łódź, dnia 15 września 1931 r.

Komornik: A. JAROSZYŃSKI.

Do akt Nr. 1750 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZELSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 września 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada Nr. 42, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Dawida Lengi i składających się z 3-ch maszyn do szycia, 4-ch manekinów, 3-ch stołów krawieckich, skrzyni i 9-ciu palt damskich, oszacowanych na sumę 950.—.

Łódź, dnia 9 września 1931 r.

Komornik: T. CHORZELSKI.

Do akt Nr. 1377 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 24 września 1931 r. od godz 10 rano w Łodzi przy ul. Południowej 25, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Mendla Rawita i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 760.

Łódź, dnia 10 września 1931 r.

Komornik: ST. GÓRSKI.

Do akt Nr. 1180, 1181 1182 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, IGNACY HERMANOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 37a. na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 października 1931 r. od godz 10 rano w Łodzi przy ul. Kilińskiego 63, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Izydora Wendla i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 1.200.

Łódź, dnia 8 września 1931 r.

Komornik: I. HERMANOWSKI.

Do akt Nr. 3324 i 3325 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, IGNACY HERMANOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 37a, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 października 1931 r. od godz 10 rano w Łodzi przy ul. Narutowicza 59, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Romana Kantora i składających się z mebli, oszacowanych na sumę Zł. 1.045.

Łódź, dnia 9 września 1931 r

Komornik: I. HERMANOWSKI.

Do akt Nr. 1581 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, IGNACY HERMANOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 37a, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 września 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 64, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Artura Abramsona i składających się z 10 sztuk towaru półwełnianego, oszacowanego na sumę Zł. 670.

Łódź, dnia 5 września 1931 r.

Komornik: I. HERMANOWSKI.

Do akt Nr. 1421 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, IGNACY HERMANOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 37a, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 12 października 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Składowej 23, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Judy Lipmana i składających się z motoru elektrycznego i inn., oszacowanych na sumę Zł. 1.100.

Łódź, dnia 9 września 1931 r.

Komornik: I. HERMANOWSKI.

WYKWALIFIKOWANI

kotoniarze

fusmacherzy i lengmacherzy mogą się zgłosić do firmy „Mignon", M Rodtbarda, Św Jakóba 8, tel. 131-78.

Kupno i sprzedaż

DOMEK do sprzedania, Zielna 4 (Bałuty), Wiadomość T. Pfeiffer, Łowicka Nr. 5. 17

SAMOCHÓD ciężarowy Ford w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość: Wólczańska 257, Fabryka, tel. 210-01

FOTEL - łóżko skórą kryty za 180 zł i kanapa pluszowa za 70 zł. w dobrym stanie do sprzedania. Piotrkowska 183, m. 2 od 1—3-ej. 17

SPRZEDAM tanio sklep spożywczy oraz pokój i kuchnię z urządzeniem lub bez, nadający się na każdy interes Napiórkowskiego 30. 17

KREDENS prawie nowy do sprzedania, Piotrkowska 199, m. 31 od 2—4 po poł. 17

MIÓD czysty po zł. 2.— kg. Piotrkowska 18, II podwórze w sklepie kolonjalnym. Odpowiada się za analizę. 20.

SŁONECZNY pokój skromnie umeblowany przy inteligentnej rodzinie do wynajęcia, Narutowicza 47, m. 16. 17

POKÓJ umeblowany z balkonem przy małej rodzinie odnajmę przyzwoitej osobie, Zielona 17, m 24 3—5. 17

POKÓJ umeblowany dwuokienny słoneczny do wynajęcia, Gdańska 135, m. 7 od 12—3-ej. 17

SŁONECZNY pokój lub 2 pokoje do oddania od zaraz, telefon w mieszkaniu. Wiadomość tel. 179-30 lub 191-96 17

LOKAL, pierwszorzędny punkt na restaurację, handel win i wódek i towarów kolonjalnych, wędliniarnię i t. p. składający się ze sklepu narożnego, pięciu pokoi i kuchni do odstąpienia od zaraz. Wiadomość, ul. Napiórkowskiego 77, m. 8, front, I piętro. 20

3 POKOJE, kuchnia, wszelkie wygody do wynajęcia zaraz, bez odstępnego. Tramwajowa 3, mm. 22 godz 3—6 po południu. 20

GARSONIERĘ poszukuję, wejście z klatki schodowej, w centrum miasta, cena obojętna. Oferty do „Republiki" sub „Przemysłowiec". 17

TRZYPOKOJOWE mieszkania, wszelkie wygody, frontowe, słoneczne, w śródmieściu, w nowowybudowanym ładnym domu, za komorne niewygórowane, do wynajęcia. Zgłosz. Biuro „Polruch", Al. Kościuszki 27, telefony 141-01, 132-01. 16

POKÓJ z niekrępującem wejściem do wynajęcia, Południowa 31, front II p. m. 6. 17

ODDAM oddzielny pokój z wszelkiemi wygodami, Cegielniana 42, m. 15 9—12 rano. 17

2 EW 1 DUŻY pokój umeblowany potrzebny w śródmieściu dla bezdzietnego małżeństwa. Zgłoszenia tel. 182-81 godz. 8—4. 17

2-OKIENNY pokój umeblowany z niekrępującem wejściem i telefonem zaraz do wynajęcia, Narutowicza 35, m. 5, I p. fr. 18

SALA fabryczna 325 kw. łokci z siłą elektryczną i światłem na I piętrze do wynajęcia, Gdańska 108. 24

POSZUKUJE kawalerki możliwie z klatki schodowej. Oferty do „Republiki" dla „A. S.". 17

DAM 300 zł. za wyrobienie posady biurowej. Mam wykształcenie 7-klasowe. Oferty do „Republiki' sub „Posada". 17

POSZUKIWANY maturzysta z gimnazjum Idzikowskiego od 1.10.31 na posadę. Oferty pod „S. A." z odpisem matury do administracji. 17

SŁUŻĄCA poszukuje posady na przychodnię, posiada dobre świadectwa, dobrze gotuje. Oferty do „Republiki" pod „H. R.". 17

POTRZEBNA bufetowa do piwiarni z kaucją. Składowa Nr. 17 piwiarnia. 17

WYKOŃCZARKA i hafciarka potrzebne są do pracowni wyrobów swetrowych. Cymmer, Mielczarskiego 33. 17

MŁODY majster tkacki z świadectwem Szkoły Włókienniczej poszukuje pracy samodzielnej lub pomocnika na krosna kortowe. Oferty dla „Majstra".

STOLARZ z długoletniemi świadectwami poszukuje posady, portjera, woźnego, dozorcy itp. ul. 11-go Listopada 132, Domagalski. 17

MIESIĄCAMI

wyświetlany jest film wg. powieści

IRENY NIEMIROWSKIEJ

DAWID GOLDER

w LONDYNIE

PARYŻU

WIEDNIU

BERLINIE

Pamiętaj, że **JUTRO** za Warszawą **PREMJERA w ŁODZI** w T. S.

„Casino"

Nauka i wychowanie

DO KOMPLETU przygotowawczego i przedszkola przyjmę jeszcze kilkoro dzieci od lat 4—9. (Ogród, języki), Rytmika i Plastyka pod kier. specjalistki. Zapisy od 10—1 i od 4—6, Zakątna 85, m. 3 (przy Andrzeja) telefon 147-94. 13

ZA NAUKĘ łaciny udzielę pomocy w matematyce w zakresie 8 klas szkoły realnej. Oferty pod „K. Ł.". 16

NIEMIECKI gruntowny, gramatyka, literatura, konwersacja, korepetycja, korespondencja handlowa. Pomorska Nr. 22, front, I p. m. 4 od 3—4 pp.

Gimnastyka, Rytmika i Plastyka

Z. Kruszówna i M. Alpernówna

Zachodnia 66, tel. 168-55.

W lokalu Zw. Zaw. Prac. Miejskich.

Lekcje rozpoczęły się.

Zapisy codziennie od 5—7.

KURSY praktyczne jednomiesięczne na samodzielnych buchalterów z gwarancją wykluczającą absolutnie wszelkie ryzyko, organizuje rzeczozn. z wyższem wykształceniem i kontrol. syndyk rzemysł. — Nauka w stosownych grupach lub pojedyńczo i o najdogodzej porze. — Bliższych informacji 7-9 wieczór, Piotrkowska 183, I p. ofic. 17

NIEMIECKIEGO, francuskiego gruntownie udziela rutynowana nauczycielka (cudzoziemka) pomoc szkolna. Ewentualnie za pokój lub obiady. Narutowicza 35, m. 15. Tel. 213-50. 17

DO SPRZEDANIA łóżeczko dziecinne z materacem, stolik i krzesełko w bardzo dobrym stanie, Tramwajowa 3, front, II piętro. 17

TANIO i dobrze kupisz pończochy, skarpetki, rękawiczki trykoty w „Najtańszem źródle", Piotrkowska 110 podwórze prawo. 17

Lokale

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Geguz", ul Piotrkowska 81, tel. 105-39. 30

MIESZKANIA w starych domach oraz za komorne miesieczne lokale biurowe, handlowe, fabryczne, sklepy, pokoje z klatki schodowej, umeblowane domy, wille, place poleca Biuro „Polruch". Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

POKÓJ duży umeblowany, niekrępujące wejście, wygody do wynajęcia Śródmiejska 100, m. 2. 17

JEDNOPOKOJOWE frontowe mieszkanie z wygodami, kąpielowym, wygódką, balkonem oddam, Radwańska 59/17. 17

1—2 POKOJE do wynajęcia umeblowane, 1 lub 2 osoby, albo małżeństwa Piotrkowska 112, m. 6. 17

PANIOM kształcącym się pokoje Warszawa, Aleje Ujazdowskie 18—9. Wiadomość w Łodzi, Narutowicza 2 u doktora. 20.

DWA łączne ładnie umeblowane frontowe pokoje z telefonem do wynajęcia. Wiadomość: tel. 158-77. 17

ODDAJĘ 2 pokoje frontowe umeblowane lub pojedyńczo, niekrępujące, Andrzeja 48, m. 11. 17

2 POKOJE elegancko umeblowane z niekrępującem wejściem do wynajęcia, Karola 26, front, II piętro, m. 6. 17

ODNAJMĘ dwa pokoje lub jeden umeblowane, ewentualnie bez (lub na biuro) Zawadzka 1, m. 13. 17

DO ODSTĄPIENIA mieszkanie, składające się z 3-ch jasnych i słonecznych pokoi wraz z przedpokojem i kuchnią, front 1-sze piętro, w najlepszym punkcie, przy ul. Piotrkowskiej. Lokal ten nadaje się na zakład krawiecki itp. Dow. się tel. 168-20. 17

DWA frontowe, słoneczne umeblowane pokoje razem położone w eleganckim domu z całodziennem utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Gdańska 43, m. 10. 30

POSZUKUJE pokoju bez mebli ew. pokój z kuchnią w centrum, niedrogo. Of. do „Republiki" „C. K". 16

POSZUKUJE pokoju umebl. w centrum z niekrępującem wejściem, niedrogo. Of. sub „K. M." do „Republiki" 15

POKÓJ frontowy, umeblowany, telefon — tylko solidnemu panu do wynajęcia. Piotrkowska 83, m. 10.

6-POKOJOWE mieszkanie komfortowe z wygodami, I piętro, front przy ulicy Karola tanio do oddania. Wiadomość w biurze „Polruch", Al. Kościuszki 27, tel. 141-01, 132-01 w godzinach od 9 rano do 8 wiecz. 16

Posady

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy korespondencyjne im. Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42. Wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości, korespondencji, stenografji handlu, prawa, kaligrafji, daktylografji, towaroznawstwa, języków, pisowni, gramatyki polskiej, ekonomji. Żądajcie prospektów. 29

POTRZEBNI chłopcy do sprzedaży gazet. Zgłaszać się ul. Zgierska 46 od godz. 10 do 14-ej 20

MŁODA dziewczyna do dwuch pokoi z kuchnią poszukiwana Przejazd 69, m. 22. 16

POTRZEBNA zdolna manikurzystka i fryzjerka. Fryzjernia przy Ognisku Oficerskiem, Jerzego L. 2 17

POSZUKIWANA dziewczyna ze świadectwami do cukierni, Główna 56. 17

ZDOLNA panna z pierwszorzędnych magazynów poszukuje szycia w domach prywatnych. Łaskawe zgłoszenia Łódź, Napiórkowskiego Nr. 45, H. Janicka. 17

ZŁOTYCH 2.000. wypłacę natychmiast za wystaranie mi się posady kierowniczej biurowej. Oferty „Wypłacę natychmiast". 17

MANICURZYSTKA siła pierwszorzędna, na wyjazd od zaraz, na dobrych warunkach potrzebna. Oferty: Firma Brener, Tomaszów-Maz. Piłsudskiego 11, telefon 4. 17

Rozmaite

DO MATRYKUŁ 6 fotografji retuszowanych 75 gr. Fotografja Laksa, Żeromskiego 84. 30

DNIA 15. 9. 31 r przybłąkała się młoda wilczyca. Zgłosić się Łagiewnicka 78, za zwrotem kosztów. 19

SPÓLNIKA (-czkę) z 1000 zł. dla wznowienia znanego biura poszukuję. Oferty sub „Współpraca". 17

Zagubione dokum.

HELENA Kobylańska, zgubiła legitymację zapomogową, wydaną w Funduszu Bezrobocia w Łodzi. 17

POWRÓCIŁ

Dr. G. Rydzewski

Zamenhofa 6,

Choroby skorne i weneryczne.

Przyjmuje od 7—9 wiecz., w niedziele i święta od 10—12 zrana.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49, Godz. przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Tel. Adm. 122.14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd Republika" 68-148

Prenumerata „II. Republiki" od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnoszenie do domu 40 gr., z przesyłką pocztowa w kraju zł. 5.50, zagranica zł. 10. „Express" i „Republiki" wraz z odnoszeniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKŚCIE: 50 gr za wiersz milimetrowy. (na stronie 4-szpalt.) NA STR I-ej zł 2.— za wiersz milimetrowy. (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: 40 gr za wiersz milimetrowy (na str 4-szp.) Zarecz i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata Zamiejscowe o 50 proc. zagraniczne o 100 proc drożej Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej Drobne 15 gr — Najmniejsze zł 1.50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł 1.20 Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika", Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.